

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 26(796) XXII m. (15 ct.) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO metai. BIRŽELIO-JUNE 27 d. Postage paid at Montreal.

Netikrumas pasaulinėje politikoje

AMERIKA POLITIKOS KRYŽKELEJE IR RUOŠIASI EITI Į NUOLAIKAS KOMUNISTAMS

Alžyro teroristai suskilo, bet atnaujino teroro veiksmus. Indija tebeina spekuliacijos keliu ir krypta į komunistų bloką.

Rusų misija Vakarų Europoje nesėkminga.

Iš AMERIKOS Jungtinės Valstybių žinios blogos. Atrodo, kad JAV valstybinis aparatas prasiskverbė rusų žmonių veda politiką taip, kad Rusija, kurios diktatūra atsiskleidė dideliose sunkumuose, kad ne suklyptų. Todėl jie taip įtaigo ją politiką, kad

RUSIJA KAIP NORS IŠSILAIKYTŲ.

JAV politiniuose vadovų jėgose slugsniuose dėl to pasireiškia suskilimas ir nuomonių prieštaraivimai. Atrodo, kad JAV politinės sferos taip paveiktos, jog neberanda savo tarpe bendros kalbos ir nema to vieno kelio, vienos veikimo krypties, kur yra būtina, nors ką nors laimėti.

KENNEDY kapitalistinė kilmė, atrodo, linkusi į kompromisus ligi tokio laipsnio, kad

RYŽTAMOSI ATSIKAKYTI KOVOS KELIO

o be kovos laimėjimai nebe įmanomi.

Informuoti JAV šaltiniai teigia, kad Amerika ruošiasi eiti į glaudų bendradarbiavimą su sovietine diktatūra. Tai daro susirūpinę Rusijos vadybos išlaikymu žmonės. Kadangi Rusijos diktatūra, ir bendrai visa sovietija, visa komunistų dominuojanti žmonijos dalis, gyvena didelę krizę, kuri prie gerų norų galėtų būti priversta prie

SOVIETIJOS KATASTROFOS,

tai sovietijos draugai bando sovietinę diktatūrą iš bėdų iš paimti.

Labai įdomūs Amerikoje reiškiniai.

LETUVOS ir kitų Pabaltijo valstybių laisvės klausimas dabar ten turi ypatingą ūsieną. Amerikos parlamentas jau buvo paruoštas

ISKELTI PABALTIJOS LAISVĖS KLAUSIMĄ JUNGTINĖSE TAUTOSE,

bet tūli sovietijos ir „jedinoj“ trikdo šį klausimą. Taip, kaip nedidelioj“ Rusijos šalims, dabar klausimas stovi, tai reikalai yra labai blogoje padėtyje. Todėl

LIETUVIAMS REIKIA IMTIS SKUBIOS INITIATYVOS GREIT REAGUOTI,

tuojau rašyti Amerikos Kongresui laiškus, prašant ir reikalaujant pamerkti sovietinį kolonizmą ir grąžinti Pabaltijo valstybėms laisvę ir nepriklausomybę, Jungtinėms Tautoms kontroliuojant visą šį reikalą.

MACMILLANO pareiškimas, po apsilankymo pas Kennedy Anglijos parlamente, kad Amerika imsis griežtesnės Rusijos diktatūros atžvilgiu pontikos, buvo arba sąmoningas blėtas, kad užmigdytų pabaltiečius, arba nesupratimas su amerikoniška politika, kuri neturi pastovesnės linijos ir nuolat svyruoja.

DEAN RUSK, JAV užsienio sekretorius, ryšium su nesėkminga užsienio politika, išvyko į Europą ir nori susitvarkyti

su Vokietija, Prancūzija, Anglija ir Italija. Einant nuolaidų politiką, AMERIKA SIULO VAKARŲ VOKIETIJAI TARTIS SU RYTINE,

kurioje sėdi Maskvos statybiniai. Amerikai tai pakenkia, bet Vokietijai nepriimtina. Todėl, nors oficialus komunikatas po Rusų susitikimo su Adenaueriu ir sako, kad susitarta visais klausimais, bet reikalai padėtis nėra tokia šviesi.

ADENAUERIS pareiškė, kad Vokietija vis dėlto turi būti sujungta. Tą pasakė ir Berlyno burmistras Brandt.

DE GAULLE visiškai neįsitarė su Ruska, nes jis atmeta J. A. V. atominį monopolį ir pasisakė už savo atominį ginklą vystymą.

ŽMONIJAI BĖDŲ, KELIANČIŲ SUSIRUPINIMĄ, NETRUKSTA.

ju atsiranda nelaukiami net ten, kur nematoma.

KINIJOS komunistai teigia kariuomenę ties Matsu ir Kv. mo. Vakarai susirūpinę, nes mano, kad tai nukreipta prieš Taivaną, kurį jie seniai ruošiasi pagrobti.

FILIPINAI pareiškė pretenzijų į siaurinę Borneo salos dalį. Tai naujas rūpestis.

V. N. GVINEJOJE kovos tebevyksta, nes Indonezija visą laiką puola ir salon keičia parašutinkus.

INDIJA, kurioje valdžią įsavo rankas ima prokomunistas Krišna Menon,

SU KOMDIKTATŪRA JIEŠKO RYŠIŲ.

Ji nenori paklusti taikingam Kašmiro klausimo sprendimui, o dabar pareiškė pagėdą vimą Rusijoje pirkti MIG, o Maskva Indijai išsiūlo statyti fabrikus. Tai yra Indijos žengimas į „gilesnį neutralumą“. Tuo tarpu pasipriešinimo Kinijos komunistų agresijai nėra: ką jie pasigrobia iš Indijos, to Indija jau nedrįsta reikalauti...

ALŽYRE buvo įvykęs susitarimas ir pradėtos pahaubos, bet paskutiniu metu

ALŽYRO TERORISTAI SUSKILO

ir viena jų dalis atnaujino teroro veiksmus.

PARYŽIJE taip pat padaryta teroro veiksmų, nors gen. Salanas, paklauskęs mirtin nu teisto gen. Jouhaud, davė įsakymą terorą sustabdyti.

Idomu, kad

CHRUŠČIOVAS EINA AMERIKAI Į NUOLAIKAS.

Bukarešte viešėdamas, jis pareiškė, kad dėl Berlyno įkarą jis nesivels. Ką tas reiškia? — Spėjama, kad Chruščiovas, kurio politika labiausiai suita, tomis „nuolaidomis“ Amerikai nori išvilioti iš jos

PRIPAZINIMA ESAMOS PADĖTIES PABALTIJOS VALSTYBĖSE,

kas mus dar kartą įpareigoja ypach budėti ir neduoti Ameri

KAS NAUJA KANADOJE

KANADA PO FEDERALINIO PARLAMENTO RINKIMŲ

Po metų laukiami nauji rinkimai.

Federaliniai rinkimai praėjo ir daugeliui atnešė nelaukto nepasisekimo. Pirmiausia, ne susilaukė to, ko tikėjosi Prog. konservatoriai, nes jie daugiausia pralaimėjo (118 prieš turėtus 208). Liberalai, kurie labai spaudė, nesulaukė laimėjimo, kuris juos būtų įstatęs į prieš 4-rius metus prarastą valdžią; jie tebeliko ir šiame parlamente didžiausios opozicionierius (96 prieš 49).

Visai nelaukta, ypač Kendaros vakarų nusistebėjimui, Quebec laimėjo nieko praėjusiam parlamente neturėjusi Socialinio kredito partija (30 prieš 0). Vakarėčiai nusistebėjo Socialinio kredito partijos laimėjimu todėl, kad ši partija Vakaruose (Britų Kolumbijoje ir Albertoje) kaip tikta yra gimusi, viešpatavusi ir ty provincijų žmones apylusi, kaip kraštutiniai dešini ir liaudžiai nepalanki. Todėl Vakarėčiai jos nerinko. Quebecas gi, mažiausiai sąmoningas visoje Kanadoje, ši kartą netėsi į kraštutinumą.

Kažin ar turi galimybių daugiau laimėti Nauja demokratų partija, nes vadas, kurie užsienių politiką neprotinga, pralaimėjo (19-8). Tokiu būdu susidarė labai nevykusi būseną: Prog. konservatoriai turi surištas rankas, nes galės laikytis tikta: kitų partijų palankumui. O ko alicija, valdžią sudarant iš įvairių partijų, Kanadoje nėra pigijusi, todėl vėliausia po metų įvyks nauji federaliniai rinkimai, kuriems jau dabar partijos pradėjo ruoštis.

Idomu, kad Ontario provincija, kuri ilgai laikėsi konservatorių, pasuko liberalų pusei. Galima todėl tikėtis, kad sekančiuose rinkimuose gali tapti mėti ir mūsų tautietis Elyas Kronas, ko mes ir linkime. Renkime jam laimėjimo dirvą Nukelta į 8-tą psl.

NAUJOS SUPIRKIMO KAINOS LIETUVAI

Sovietų S-gos Min. Iarība birželio 1 d. paskelbė naujas supirkimo kainas gyvuliams ir paukščiams. Tai padarė, siekiant pakelti kolūkių ir tarybinių ūkių materialų suinteresuotumą smarkiai didinti gyvulių ir paukščių ganybą bei pristatymą valstybei". Su

pirkimo kainos gyvuliams ir paukščiams, kuriuos kolchozai parduoda valstybei, vidutinis kainų pakeltos 35 procentais. Lietuvos respublikoje patvirtintos tokios supirkimo kainos (rubliais už gyvo svorio cent nerį): už vidutiniškai imtų siųs galvijus — 97 rb., už bekonus ir riebias kiaules — 135 rbl., už mėsines kiaules — 115 rbl. Vištoms ir viščiukams — 1 rbl. 40 kapeikų, žąsims — 1 rbl., antims — 1rbl. 10 kapeikų, kalakutams — 1 rbl. 60 kapeikų. už gyvo svorio kg. Bet už sulysius mokama 20% žemesnė kaina. Sviesto kaina pakelta 10% ir grietinės — 5%.

Mirus Lietuvos ministrui Dr. K. Graužiniui, Lietuvos Dipl. šefas pavedė Pasienio tarybės Sekr. A. Grisonui Lietuvos atstovo Urugvajuje parig charge d'affaires ad interim titulu.

Vilniaus prof. s-gų kultūros namų salėje pastatyta B. Sruogos drama „Favaraio giesmė“.

Vilniaus filharmonijos salėje koncertavo iš Armėnijos atvykęs valst. šokių ansamblis.

Gegužės 5 d. Šiaulių teatro suvaizdiro Majakovskio satyrinę komediją „Pirtis“.

Lietuvoje žymiai pavėluota su sėjos darbais, kad derlius negalės būti gausus, tai pripažino Vilniaus radijas.

Australija pasižadėjo padėti Vietnamui kovoje su agresoriais.

Gvadalupoje sudužo prancūzų lėktuvas ir žuvo 120 asmenų.

Rusija paleido naują kosminę raketą.

LaSalle miestas

ATŠVENTĖ 50 METŲ SUKAKTUVES

Jos tėsėsi visą savaitę ir užbaigtos LaSalle etninių grupių koncertu. Kasdien, pradedant birželio 18 d., vis buvo koks nors parengimas: pirmadienį „Gerų laikų prisiminimo vakaras“, antradienį madų paradas, ketvirtadienį „LaSalle ambasadorių“ šokių vakaras, šeštadienį „Sporto balius“ ir sekmadienį minėjimas užbaigtas tautų koncertu.

Prieš koncertą LaSalle meras Dr. Maurice Lacharite Civic centro salėje suruošė kvietimus vilasaliečiams „Tautų koktaili“. Visus svečius pastiko šventei ruošti komiteto pirmininkas Gaston Chagnon su Ponia, o meras Dr. M. Lacharite visus kalbino ir su vilasaliečiais, ypač vyresnės atėvių, dalinosi išpučiais. Priėmė dalyvavo nemažas buvusių vilasaliečių: KLB M. Seimelio pirm. A. Rusinas su Ponia, pp. Leknicka, Styrai, Vilimai, Jaseckai, Linkonai, Adomaičiai, Petroniai, Ottai, Mileai, Abramonis ir kt. Lietuvių buvo kviesta apie 130, bet daugelis kvietimu nepasinaudojo.

Į koncertą susirinko apie 2—3000 įvairių tautų žmonių.

Koncertą pradėjo lietuviai. AV klebonas J. Borevičius, SJ., pirmasis pasveikino LaSalle miesto vadovybę ir visus vilasaliečius sukvietė į koncertą (prancūzų ir anglų kalbomis) ir pristatė lietuvių koncertinės programos dalyvius. Tautinių šokių grupę, vedama Juozo Piečaitis, paskaitė 5 šokius. Šokiai publikos buvo priimti labai palankiai, vidury šokių publika plojo. AV choras vedamas muziko A. Ambrozaičio, pagiedojo Kur giria žaliuoja ir su op. sol. E. Kardelienė, fortepioną vedant K. Smugevičius, Sasnausko Karveleis ir Budriūno Protėvių žemė. Publika labai šiltai koncertantus priėmė, labai plojo, net sustojusi.

Po to Verduno prancūzų choras dainavo (dviejų atv-

Dr. Morice Lacharite.

jais) prancūzų liaudies dainas. Jaunų žmonių choras gerai pagiedojo harmonizuotas dainas, kurioms palydu buvo fortepionas.

Vienos pertraukos metu LaSalle miesto vadovybę ir vilasaliečius pasveikino taip pat LaSalle miesto, bet iš JAV, nuo Čikagos majoras ir jo žmona lietuvaitė, kuri sveikinimą pasakė ir lietuvių kalba.

Programos žymią dalį užėmė ukrainiečių šokėjai, kurie šoko daug šokių, bet panašų. Kaikurie šokėjai parodė didelio techninio meistriškumo. Publika gyvai plojo.

Pagaliau LaSalle meras Dr. Lacharite, vakro vedėjas G. Chagnon, Y. Serre su Ponia mis iš scenos 50-ties metų minėjimo išklmes uždarė. Meras Dr. M. Lacharite pasakė ilgesnį žodį, pasidžiaugdamas, kad miestas LaSalle auga, kad jos tautinė sudėtis gyvai mozaika, bet kad tame yra daug gražaus, kas, be kita, sudaro miesto augimo sąlygą. Meras dekojo šventės komitetui visiems prie minėjimo prisidėjusiems ir atsilankiusiems į šventės uždarymą.

Naujienos iš pasaulio sostinės

AMERIKA VĖL LINKSTA Į NUOSMUKĮ

New Yorke esančias egzibicijas organizacijas nemalonai veikia buv. prezidento patarėjo, o dabar augšto Valstybės Departamento pareigūne Walt Rostow didysis projektas peržiūrėti Amerikos - Sovietų Sąjungos santykius. Iš artimiausio prie to reikalo esamų šaltinių žiniomis, naujasis projektas atidarys kelius plačiam ir visai pusiškai abiejų kraštų bendradarbiavimui. Pagal projektą viskas, ką Sovietai turi apie mus, jiems norima ir palikti, tik plėsti geresnius santykius. Ar JAV prezidentas tuo projektu pasinaudos? Neaišku, kaip te bėra neaišku, ar šiemet prezidentas sklbs Pavergtų Tautų Savaitę.

LIŪDNAS BAISIŲJŲ ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Tesiniais minėjimo rengėjais buvo lietuvių ALTas. Minėjimas praėjo birželio 17 dieną, Carnegie Endowment international Center patalpose, 345 East 46 Str., New York.

Minėjimą vedė latvis Charles Stankevitz, taręs prasmingą įžanginį žodį. Estas, gražus baritonu pagiedojo Amerikos himną, vėliau pora estiškių dainėlių. Aldona Kepalaitė paskambino Lietuvos himną ir jai salėje pritarė keliolika chorų. Vėliau paskambino Čiurlionio 4 Preludes ir V. Jakučėno Pasaką. Latvijos himną paskambino Mirdza Naruna, o vėliau ji buvo prie piano ir palydėjo violončelistas Dzidris Treimanis, kuris pagrojo tris dalykėlius. Buvo daug sveikinimų, kuriuos pavardėmis perskaitė M. Kižytė.

Pagrindinis kalbėtojas buvo kongresmanas iš Connecticut valstybės Joh S. Monagan. Iš dėsęs Pabaltijo tautų vargus ir sovietinę jų kraštų okupaciją, kongresmanas ne vieną kartą pabrėžė tai, kad Amerikai Pabaltijo tautų padėtis esanti labai gerai žinoma, ji niekuomet nebūsianti pamiršta ir būsią taikos būdu pavytotos visos priemonės Pabaltijo tautoms drauge su kitomis Rytų Europos valstybėmis, išlaisvinti iš sovietinės priespaus.

Šiaip atrodė, protokolškai imant, didžiųjų ir baisiųjų birželio įvykių minėjimas, net trims tautybėms drauge suėjus. Bet tai buvo liūdniausias vaizdas iš visų minėjimų, kiek per 11 metų New Yorke teko matyti. Estų susirinko vos keli asmenys. Jie net nepajėgė savo tautos himno giedoti. Latvių buvo daugiausia. O lietuviai — vos keli, nors Alta minėjimo dieną pradėjo skelbti prieš kelias savaites.

New Yorke yra gauti ALRK Federacijos ir AL Tautinės Sąjungos ALTOS reformų projektai, kurie būsią pateikti svarstyti liepos 27 dieną ALT-os suvažiavime Čikagoje. Sandariečiai iš savo centro nėra gavę jokių nurodymų, nei projektų. Bet spėdami, kad Sandaros seime tas klausimas išklis, išrinko komisiją ir jau pavadė arčiau susipažinti su kais.

New Yorke yra gauti ALRK Federacijos ir AL Tautinės Sąjungos ALTOS reformų projektai, kurie būsią pateikti svarstyti liepos 27 dieną ALT-os suvažiavime Čikagoje. Sandariečiai iš savo centro nėra gavę jokių nurodymų, nei projektų. Bet spėdami, kad Sandaros seime tas klausimas išklis, išrinko komisiją ir jau pavadė arčiau susipažinti su kais.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

PLB Kultūros Tarybai pradedant veikti

PLB KULTŪROS TARYBOS PRANEŠIMAS

PLB Valdybos iniciatyva šiemet sudaryta PLB Kultūros Taryba. Jos tikslai nurodyti PLB Valdybos priimtoje statute:

„1. Lietuvių kultūros bei kultūrinio veikimo perspektyvų išvystyti, planuoti ir lietuvių išeivijos švietimo, mokslo ir meno kėlimui rūpintis, sudarant sąlygas Lietuvos B-nės Kultūros Tarybai.

2. KLB Kultūros Taryba yra PLB Valdybos patariama šia organas.

3. Kultūros Taryba planuoja stambesnius lietuvių kultūros ir švietimo darbus, svarstytos PLB Valdybos ar atskirų kraštų LB pateiktus svarstyti tos srities klausimus“.

Kultūros Taryba labai vertina atskirų institucijų ir pavienių asmenų kultūrinio darbo iniciatyvą ir neateina tos iniciatyvos slopinti ar kaimo neris įsakinėti, bet pasilieka sau teisę pareikšti nuomonę vykdyti, vykdomų ar vykdytinų kultūrinių žygių atžvilgiu.

Šiuo tarpu Kultūros Taryba nori pasisakyti šiais klausimais:

1. SVIETIMAS

Kadangi išeivijoje jaunimas menės auklėjimas ir švietimas lietuvių išlaikymui turi pagrindinę reikšmę, todėl ypatingas dėmesys turi būti teikiamas lietuvištos mokyklos studijų dienai, jaunimo spaudai, stovyklai ir kt. Nors šioje srityje visuose kraštuose nemaža yra padaryta ir tebedaroma, tačiau Kultūros Taryba mano, kad lietuvištos mokyklos turėtų būti žymiai gausesnės. Todėl LB apylinkės ir patys tėvai turėtų daugiau rūpintis tų mokyklų steigimu bei išlaikymu tose vietose, kur jų dar nėra.

Kultūros Taryba mano, kad lietuvištos mokyklų darbas našumui pakelti būtų naudingas suvienodinti dėstomųjų dalykų programas ir vengti paralelizmo vadovėlių ruošimo bei leidimo. Nuolatini ryšiai su JAV LB švietimo Taryba bei kitų kraštų bendruomenės švietimo organais palaikyti Kultūros Taryba paveda savo nariui Leonardui Dambriūnui.

2. KALBA

Gimtosiomis kalbomis grynai išeivijos sąlygomis išlaikyti būtina: a) sustiprinti lietuvių kalbos mokymą lietuvištos mokyklose, rengti augštesnias bei augštesnias mokyklas einančiai jaunumenei lietuvių kalbos kursus, skatinti akademiškesnį jaunumenei lankytis lietuvių kalbos kursais (paskaitas), tose augštesnėse mokyklose, kuriose ji dėstoma; b) sieninius, kad periodinė spauda kreiptų daugiau dėmesio į lietuvių kalbos grynumą, vengdama nereikalingų svetimybų; c) sustiprinti ir plačiau paskleisti „Gimtąją Kalbą“; d) laikytis viešos rašybos, nes tai svarbu ypatingai mokyklos darbu ir šio gyvenimo praktikai. Kultūros Taryba mano, kad būtų gerai

riausia laikytis dar ir dabar Lietuvoje tebevejamoms jaunosios kartos rašybos, kuri niekad oficialiai nebuvo pakeista.

3. MENAS

Kadangi literatūra, dainės, muzika ir kitos meno sritys iš esmės yra atskirų kūrėjų pastangų vaisius, todėl Kultūros Taryba negali kištis į pačių kūrėjų sritį, bet, atsižvelgdama į didelę meno kūrybos reikšmę tautinei kultūrai, Kultūros Taryba skatina visuomenę daugiau domėtis ir remti mūsų kūrėjų pastangas. Kultūros Taryba, vertindama visuomenės dosnumą premijoms, pagedauti, kad jos nebūtų skiriamos daugiausia vieno žanro literatūros, bet taip pat ir kitiems literatūros, meno bei kito kūrėjų sritims. Pritariama PLB Valdybos sumanymui steigti metinę PLB premiją paviešams autoriams už meno ar mokslo veikalus. Kadangi kultūroje Lietuvoje negalima laukti daugelio rašytojų raštų pilnų leidimų, todėl išeivijos lietuviškųjų leidyklų dėmesys ypač kreiptinas į tokių raštų leidimą. Šiuo metu ypačiai aktualu išleisti pilną Maironius raštų rinkinį. Kad mūsų visuomenė turėtų progos geriau pažinti mūsų dailininkų kūrybą, pagedaujama, kad būtų ruošiamos meno kišnojamos apžvalginės meno parodos. Tokios parodos būtų ypač naudingos kultūros kongresų bei kitų didesnių suvažiavimų metu. Pagedaujama, kad šalia vokalinės muzikos būtų imtasi plačiau kultuoti ir instrumentinę muziką, skatinti pastangas toliau muzikai įrašyti į plokšteles. Su sirpinti muzikinių kūrinių leidimu. Laukiama, kad Čikagos Lietuvių Operos Kolektyvo sumanymas pastatyti K. V. Bačiaus operą „Jūratė ir Kastytis“ būtų tikrai įgyvendintas.

Neturint pastovaus lietuviško teatro, reikėtų siekti, kad bent esančios trupės būtų sustiprintos ir kad jos su spektakliais galėtų aplankyti kitas, teatrinetines, kolonijas. Ypatin gas dėmesys skirtinas lietuviškam repertuarui.

4. MOKSLAS

Lituanistiniam darbui išeivijoje pagyventi ir kordinuoti būtina: a) suaktyvinti Lituanistikos Instituto veiklą, ieisti periodinį leidinį, kvieisti mokslinius suvažiavimus ir b) skatinti ir remti lietuvištos mokslo veiklą lietuvių mokyklų.

5. SPAUDA

Kultūros Taryba, vertindama didelį lietuviškos spaudos vaidmenį, pagedauti, kad mūsų spaudoje būtų ugdoma didesnė savitarpio tolerancija, vengiant grupinio antagonizmo ir nekultūringos polemikos. Kadangi laikraščiai paprastai skaitytų nekomplektuojami, todėl pagedaujama, kad vertingiesiems laikraščiams straipsniai būtų vėliau išleidžiami atskirais rinkiniais.

6. LEIDINIAI

Kultūros Taryba pagedauja

Lietuviai veikia visur

J. Amerikos V.

PAGERBTAS LIETUVOS
DRAUGAS

Gegužės 25 d. Kalifornijos Universiteto patalpose įvyko išleistuvės pensijon išėjusiam Lietuvos draugui, prof. Malbone W. Graham, kuris yra lankęsis Lietuvoje, parąšęs eilę knygų Pabaltijo valstybės liečiančiais klausimais ir dalyvavęs bei kalbėjęs Vasario 16 Dienos minėjimuose. Išskilėse dalyvavo Lietuvos Konsulas su Ponia Bielskiene. Ta proga Lietuvos atstovas JAV, J. Kajeckas, pasiuntė tai pačią pritaikintą laišką prof. Malbone W. Graham.

NAUJA BAZNYČIA

(Prelato Jono Balkūno pastangomis New Yorke pastatyta nauja lietuviška bažnyčia, kuriai architektūrinis projektas padarė architektas M. lokas, o meninį įpavidalumą bent dalinai, dail. V. Jonynas. Bažnyčia lietuviško stiliaus ir vertinga meniškai atžvilgiu.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Naujoje lietuviškoje, Prelato Jono Balkūno vedamoje lietuvių parapijoje, bažnyčioje pirmos lietuvių vestuvės buvo suomešinių Birutės ir Antono Novickų, sūnaus su taip pat žinomų lietuvių pp. Pa prockų dukra. Jaunoji pora po vestuvinės kelionės išvyko į Ispaniją.

LIETUVOS PASIUNTINYS
BES WASHINGTON

Gegužės 28 d. New Yorke įvyko Pabaltijo Diplomatinių Atstovų JAV pasitarimas. Pasiuntinys nuomonėmis apie tarp tautinę padėtį ir aptarė bendrą einamieji reikalai.

— Birželio 6 d. Lietuvos Atstovas ir Ponia O. Kajeckienė dalyvavo Kipro Ambasados priėmimo, kuris buvo su ruoštas Arkivyskupo Makarios, Kipro Respublikos Prezidento, garbei jam lankantis Washington.

— New Yorke vasara, tik šeštadieniais Stuko radio vaizdo mirties pranešimai skina iki 10 lietuvių.

LANKĖSI NEW YORKE

Karolina Tylienė su sūnumu Ludviku pas dukrą ir zentą — Adelę ir Antaną Linartus. Ža vėjos miestu, o ypač cio švelnumu, kai Montrealy žiemą kankina šalčiai.

Kad būtų išleisti šie pagrindiniai lietuviškosios veiklos platus lietuvių kalbos gramatika, Lietuvos istorija, išsamus lietuvių literatūros istorija, lietuvių meno istorija, jaunimui pritaikytas vieno tomo enciklopedinio pobūdžio leidimas apie Lietuvą. Taip pat pagedaujama, kad būtų išleista svetimomis kalbomis Lietuvos istorija ir bendro pobūdžio informacinis leidinys apie Lietuvą bei jos kultūrą (istoriją, literatūrą, meną ir kt.).

7. KULTŪRINIŲ VERTYBIŲ IŠLAIKYMAS

Siekiant išlaikyti ateities mūsų išeivijoje sukurtais kultūrinėmis vertybėmis, reikia skubiai rinkti ir telti vienon vieton atrinktus svarbesnius kultūrinio gyvenimo dokumentus, per riodikos kompleksus, mūsų rašytojų bei šiaip žymesnių kultūrininkų bei veikėjų rankraščius ir korespondenciją, daryti svarbesnių nykstančių leidinių, dokumentų mikrofilmus, telti visus išeivijoje pasirodžiusius leidinius, meno kūrinius, bei šiaip svarbią išeivijos gyvenimui muzėjinę medžiagą. Visai šiai medžiagai sutalpinti ir saugoti steiginti Lietuvos Kultūros Namai, kuriuose

Anglija.

PASAULIO KATALIKŲ
MOTERŲ ORGANIZACIJŲ
UNIJOŠ TARP. BIURO
POSĖDŽIAI

Gegužės 8—15 dd. Dubline (Airijoje) įvyko Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos (UMOF) Tarp. Biuro posėdžiai. Iš pavergtų tautų pusės šiuose posėdžiuose dalyvavo B. Šlapelytė - Vensku vienė, atvykusi iš Paryžiaus. Gegužės 8 d. ten pat posėdžiaavo, be kitų komisijų, ir Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos Komisija Pavergtų Tautų klausimams, kuriai pirmininkauja B. Venskuvienė.

Savo buvimo metu Dubline B. Venskuvienė turėjo enę pasikalbėjimų su žurnalistais pavergt. tautų klausimais. Jie paskelbti Airijos spaudoje kaip „Irish Independent“, „Irish Press“ ir kt. E.

VISA AMERIKA

— lietuviai rašo laiškus kongresmanams, senatoriams, kad išskeltų Pabaltijo klausimą Jungtinėse Tautose.

● Savanoris - kūrėjas P. Pleskevičius išvyko iš Hamiltono ir apsigyveno JAV adresu: 83 West Seventh Street, So. Boston, 27 Mass U. S. A.

— Dr. S. Bačkis atstovavo Lietuvos Pasiuntinybę Prekybos sekr. H. Hodges garbei su ruoštuose pietuose, kuriuos organizavo Pasaulinis Prekybos Komitetas ir Washingtono Prekybos Taryba. Jis taip pat atstovavo Lietuvos Pasiuntinybę geg. 30 d. Memorial Day šilumėse, Arlingtone, Va. Tą dieną žuvusio Lietuvoje Amerikos kario Lt. Samuel Harriokapas buvo Pasiuntinybės pa puoštas gėlemis.

IŠMOKETAS LN SKLYPAS

Atkelta iš 7 puslapio. Tu Liet. Namų kasoje yra apie \$5,000 grynais, LN narių pasitraukimai beveik sustoję, kas rodo šis faktas, kad per ateinančius 5 mėnesius, pagal ankščiau paduotus narių raštus, pareiškimus, t. y. yra š. m. lapkričio 1 d. turėsime grąžinti tik \$400.

Komplikuotame LN išgimmo darbe jautriausia gija yra laisvas kiekvieno nario pinigų atsiėmimas. Tik augštos moralės ir dvasinės kultūros bei stiprių asmenybių tautos gali šią padėtį apvaldyti. Todėl šia

Mūsų mieliems prieteliams

PONAMS JUŠKEVIČIAMS,

Jų brangiai motinėlei, uošvei ir senelei

A. A. MAGDALENAI JUŠKEVIČIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Eugenija, Stasys ir Algimantas Barauskai.

ty, kad būtų išleisti šie pagrindiniai lietuviškosios veiklos platus lietuvių kalbos gramatika, Lietuvos istorija, išsamus lietuvių literatūros istorija, lietuvių meno istorija, jaunimui pritaikytas vieno tomo enciklopedinio pobūdžio leidimas apie Lietuvą. Taip pat pagedaujama, kad būtų išleista svetimomis kalbomis Lietuvos istorija ir bendro pobūdžio informacinis leidinys apie Lietuvą bei jos kultūrą (istoriją, literatūrą, meną ir kt.).

7. KULTŪRINIŲ VERTYBIŲ IŠLAIKYMAS

Siekiant išlaikyti ateities mūsų išeivijoje sukurtais kultūrinėmis vertybėmis, reikia skubiai rinkti ir telti vienon vieton atrinktus svarbesnius kultūrinio gyvenimo dokumentus, per riodikos kompleksus, mūsų rašytojų bei šiaip žymesnių kultūrininkų bei veikėjų rankraščius ir korespondenciją, daryti svarbesnių nykstančių leidinių, dokumentų mikrofilmus, telti visus išeivijoje pasirodžiusius leidinius, meno kūrinius, bei šiaip svarbią išeivijos gyvenimui muzėjinę medžiagą. Visai šiai medžiagai sutalpinti ir saugoti steiginti Lietuvos Kultūros Namai, kuriuose

eventualiai galėtų rasti vieto ir dabar veikiantis Pasaulio Lietuvių Archyvas, J. Zilevičiaus vardo Muzikologijos Archyvas, Čiurlionio Galerija ir kiti panašūs rinkimai.

8. BAIGIAMOJI PASTABA

Kultūros Taryba pabrėžia, kad kultūrinio darbo sritis yra tiek plati, jog ji nesiima iš kar to sudaryti viską apimančio detalizuoto plano. Kultūros Taryba šiuo tarpu tenkinasi tik bendrais siūlymais atskiroms kultūrinio darbo sritims. Šie siūlymai apima tik dalį mūsų kultūrinių reikalų, todėl Kultūros Taryba stengsis ir ateityje kelti sumanymų bei siūlymų. Kultūros Taryba labai pagedauti, kad atskiros kultūrinės organizacijos ir paskiri asmenys duotų Kultūros Tarybai ir savo pagedavimų bei sumanymų.

Kultūros Tarybos adresas: 1311 W. Wyoming Ave., Philadelphia 40, Pa., USA.

PLB Kultūros Taryba. Pirmininkas J. Puzinas.

Vicep. L. Dambriūnas,

Sekr. A. Vaskelis.

Nariai V. Maciūnas, K. Oslauskas, A. Salys, V. Trumpa.

Kanadietė Shirley Harmer vėl dainuoja CBC - TV kiekvieną penktadienį. Programoje A Summer Night, be jos dar dalyvauja ir kiti žinomi kanadietiški talentai.

prasme Liet. Namai yra didelis mūsų vidutinės vienybės ugdymo veiksnys. ir iki šiol parodė, kad lietuvių dauguma yra stiprūs, „kaip ažuolas drūts prie Nemunėlio“. Nežiūrint sunkiausių LN kovų per paejusius 6 m., mes šiandien galime pasidžiaugti, kad esame visur išėję garbingais laimėto

St. Bakšys
LN V-bos p-kas.

JUOKDARIAI...

ROJAUS MIZAROS INTERPELIACIJA
ANTANUI SNIČKUI

Amerikos lietuvių bolševikų bosas Rojus Mizara, Lietuvos iskomandravęs Almu šaltį ir dar skaitydamas jo raštus iš Lietuvos apie Deksnį, kuris pateko sovietikams į pūkleles, jaudinasi ir todėl vis interpe liuoja lietuviškąjį okupacijos bosą (žodis bosas reikia suprasti lietuviškai, kaip tikras bosas, kuris labai bilda, bet visada tuščias, pagal lietuvišką patarlę: tuščias bosas garsiai bilda...).

Po to, kai Chruščiovas pasigyrė Ameriką pralenkti mais to produktų gamyba viena galvai, bet dabar savo „vergams nužemintiesiems“ pristigę maisto, Rojū Mizarą prirenkė. Mizara, surikęs nesaivu balsu: „Gvolut! Nikita bankrutuoja!“ — gavo širdies ir smegenų priepuolį. Kiek atsipeikėjęs, pasinaudojo transatlantiniu kabeliu, kurį prieš dvejus metus ties Newfoundlandu buvo išgriebe. Kai pėdos „žvejai“, ir užkalbino Antaną Sničkę, kuris dėl to turėjo nutraukti savo pasikalbėjimą su Poznanės operos teatru...

Mizara: Draugas Sničkus! Sničkus: Nu ko tu taip bliauni?!

Mizara: Draugas Antanai, švelniau kalbėk, bo tavo korta mušta!...

Sničkus: Kokia korta?

Mizara: Tai dar negirdėjai?

Sničkus: Ko negirdėjai? Kalbėk aiškiau!

Mizara: Tai tau, draugas Antanai, dar neaišku?..

Mizara: Koks gi bliuznį mas, jeigu jūs, taip iškilminiai pasizadėję pralenkti mais to produktų gamyba viena galvai, dabar staiga skelbiate bankrotą, — tai tikrai pagal vok, kur mums, ištikimiesiems Lietuvos okupacijos tarnams, akis padėti?

Sničkus: Kišk jas po pa galviu, o mes kitą kartą rimčiau pakalbėsime...

Mandrapypkis.

Mizara: O kaip gi tada su Amerikos pralenkimu?

Sničkus: Taip mes ir pralenkiam gamyba viena galvai... Jei ne daugiau, tai mažiau... Bet mes vis pirmėji...

Mizara: Draugas Antanai, su tokiu pralenkimu tu jau eik miegoti ir su draugu Nikita...

Sničkus: Tu būk atsargas nis su mūsų vadu ir taip ne bliuznyk...

Mizara: Koks gi bliuznį mas, jeigu jūs, taip iškilminiai pasizadėję pralenkti mais to produktų gamyba viena galvai, dabar staiga skelbiate bankrotą, — tai tikrai pagal vok, kur mums, ištikimiesiems Lietuvos okupacijos tarnams, akis padėti?

Sničkus: Kišk jas po pa galviu, o mes kitą kartą rimčiau pakalbėsime...

Mandrapypkis.

„N. L.“ SPAUSTUVĖ

Gal Jums reikia atspausdinti VOKAMS adresai, Jums VI-ZITINĖS KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PAKVIETIMAI, vakarams, koncertams, pobūviams BILETAI, subuvimų arba parengimų PROGRAMAS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSIŠAUKIMAI, SĄSKAITINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR KITOKI SMULKŲ SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejodami kreipkitės į „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ leidyklą: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba telefonu: DO 6-6220. Čia Jūs gausite visokią informaciją ir čia Jums, pagal Jūsų užsakymą, bus atspausdinta ŽEMIAUSIA KAINA, kokią tikėtai Jūs Kanadoje galite gauti. NL.

Ar reikia steigti naują laisvinimo tarybą?

RAŠO

ALF. PLUKAS

Vienybės mintis mums atrodo taip svarbi, kad nesiliauja apie ją kalbėti. Kai kurie mūsų veikėjai, siekdami šios vienybės, norėtų, kad Lietuvos laisvinimui vadovautų vie na lietuvių organizacija. Vieni teigia, kad tokia vyriausia organizacija turėtų būti Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, o kiti, kaip, pvz., H. Blazas, siūlo įsteigti net naują komitetą — Lietuvos laisvinimo tarybą, kuri apjungtų visus Lietuvos vadavimo veiksmus (H. Blazas, Pozityvių sprendimų bei įveskiant, Nepr. Lietuva, Nr. 19, geg. 9).

Tokių apjungtinių veiksmų H. Blazas priskaičiuoja visą eilę: diplomatinę tarnybą, VLIKą, Lietuvos Laisvės Komitetą (LLK), lietuvių delegaciją prie PET, LNT, LF, ALT, Lietuvių bendruomenę ir kitą. Tai yra labai įvairūs veiksniai tiek savo kilmės, tiek uždavinių, nors juos visus jungia kova už Lietuvos laisvę. Todėl kyla klausimas, ar įmanoma bei ar tiksli juos apjungti; be to, ar jų veiklos Lietuvos vadavimo suderinimui būtinai reikia naujos organizacijos ar tarybos?

Kaip žinome,

diplomatiniams atstovams

yra nepriklausomos Lietuvos valstybės likučiai. Teisiniu požiūriu jie reiškia ne savo, bet juos spaskyrusios vyriausybės valią. Nesant vyriausybės, diplomatiniai atstovai dabar tapo tarsi tarnai be pono. Tačiau jie negali formaliai priklausti nuo jokios privačių asmenų organizacijos, jeigu jie nenori prarasti savo statuso. Iš tikro, ir reikalo nėra juos apjungti kokiai naujai tarybai. Tegū jie išlieka kaip nepriklausomos Lietuvos valstybės simboliai. Iš kitos pusės, jiems negauna daugiau užkrauti Lietuvos laisvinimo darbo, negu jų padėtis leidžia. Kaip žinome, jų buvimas priklauso nuo juos priėmusios valstybės malonės. Jei gu toks atstovas dėl savo veiklos nepatiktų to krašto vyriausybei, tai jis gali tapti „persona non grata“, ir turėtų išvykti. Kadangi Lietuvos diplomatiniai atstovai negali būti normaliu keliu pakeisti, tai tokiu atveju jie galėtų visai prarasti savo vietą. O tai, aišku, nepa-

tarnautų Lietuvos laisvinimo reikalui.

VLIKas buvo įkurtas
okup. Lietuvoj

išsivadavimo kovai vadovauti. Jį siūnyti jis buvo atkurtas kaip okup. Lietuvos žmonių valios reiškiškas. Tai buvo organizacija Lietuvos piliečių, neseniai pasitraukusių iš krašto ir todėl galinčio efektingai kalbėti okupuotos Lietuvos žmonių vardu. Tačiau VLIKas klaidinčiai buvo ėmęs aiškinti, kad jis esąs Lietuvos seimas ar vyriausybė, kurios turi klausyti diplomatai. Atrodo, kad dabar VLIKas yra atsisakęs šios misijos ir sutaria su diplomatais dėl savo kompetencijos.

Yra aišku, kad VLIKas, ne žiūrint kokių įgaliojimų iš krašto beturėtų, tėra tik taryba, visuomeninė organizacija, ja ar komitetas ir negali būti laikomas vyriausybe, kol kitos valstybės jo nėra pripažinusios vyriausybe. Diplomatams, kaip valstybės atstovams, negali priklausyti nuo visuomeninės organizacijos. VLIKas, kaip visuomenės organizacija, geriausiai gali atstovauti okupuotos Lietuvos žmones ir reikšti jų aspiracijas. Todėl diplomatai ir VLIKas, kaip Lietuvos valstybės ir jos žmonių atstovai, turi bendradarbiauti Lietuvos išlaisvinime ir derinti savo veiklą, bet jie negali vienas kitam primesti savo valios.

Lietuvos Laisvės Komitetas (LLK) yra amerikiečių sukurtojos ir jų išlaikomos organizacijos dalis. Nors LLK sudaro Lietuvos piliečiai, tačiau jie yra šios amerikiečių organizacijos tarnautojai ir todėl tik patys LLK negali būti laikomi savarankišku Lietuvos laisvinimo veiksmu, tiek jo na riams netinka imtis vadovavimo vaidmens Lietuvos vadavime.

ALT yra Amerikos piliečių
organizacija.

Tokia pat reikia laikyti ir JV LB. Panašios yra ir kitų kraštų LB ar atitinkamos organizacijos. Kaip atkirtų kraštų piliečių organizacijoms, joms netinka kreiptis Lietuvos lais-

vinimo reikalu į kitų kraštų vyriausybės arba tarptautines valstybių konferencijas bei organizacijas. Jų veikla Lietuvos vadavime turi reikšti savo krašto ribose bei santykiuose su savo krašto vyriausybe. Tai, pav., teisingai suprasdama ALT, atsisakė kontaktuoti Brazilijos vyriausybę, kai ji uždarė Lietuvos pasiuntinybę.

Kai kam gali nepatikti, kad yra daromos skirtumas tarp Lietuvos piliečių ir nepiliečių. Tačiau reikia pripažinti, kad pilietybės nėra bereikšmės dalykas. Pilietybės atsisakymas reiškia formalų krašto atsisąjimą ir sudaro akivaizdų įrodymą, kad yra norima pastoviai ir negrįžtamai įsikurti naujame krašte. Todėl tikri politiniai pabėgėliai ar politiniai emigrantai, kurie rimtai nusista tę grįžti, savo krašto pilietybės neatsižada. Be to, pilietybės pakeitimas nėra tik tuščias formalumas. Jei kam pilietybės priesaika ir nesukelia sąžinės priekaištų, tai ji neisvengiamai uždeda kai kurių „suvaryjimų“ bei įpareigojimų. Pav., Jungtinės Valstybės veikia įstatymas, kuris draudžia asmenims ar jų grupėms vesti derybas su kitų kraštų vyriausybėmis užsienio politikos klausimais. Kai komunistuojantis amerikietis milijonierius Cyrus Eaton kiek anksčiau ėmė glaudžiau „broliauti“ su Chruščiovu ir remti jo užmačias, tai Amerikos spaudoj pasigirdo balsų, kad C. Eatonas kišasi į JAV užsienio politikos vedimą ir todėl jam turėtų būti pritaikytas minėtas įstatymas. Žinoma, ne kiekvieno rašto pasirašymas svetima vyriausybei tuoj bus palaikytas kišimusi užsienio politikos vedimą, tačiau yra aišku, kad piliečiai ir jų organizacijos turi veikti per savo krašto vyriausybę ir spąusti ją, kad ji, pav., iškelty Baltijos valstybių klausimą J. Tautose ar kokioje tarptautinėje valstybių konferencijoje.

Lietuvos nepriklausomybės
tarka

(LNT) yra Tautininkų sąjunga (partijos) ir jos satelitinė rezistencinių grupių sambūris. Tautininkų sąjunga yra beveik susiliejęs su Amerikos lietuvių tautine sąjunga — Amerikos piliečių organizacija; kiek kitos LNT grupės yra išluku-

„Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją birželio 8 dieną aplankė Federalinis Paštų ministras Ponas W. Hamilton, kurį čia matome NL redakcijos „štabe“. Iš kairės dešinėn: K. Prielgauskas, K. Otto, J. Kardelis ir V. Žižys. Ministeriai įdomu buvo nusifotografuoti prie darbo įrankių — linotipo, rinkinio ir tt.

sios organizacijomis, reikšiančiomis okup. Lietuvos žmonių valią ar jų politinį susigrąžinimą, sunku pasakyti. Panašioji padėty turbūt yra ir Lietuvių frontas (LF), veikęs okup. Lietuvoj, kaip rezistencinė organizacija ir atsikūrusi užsieny. Tačiau tiek LNT, tiek LF, pasitraukusios iš VLIKO, užėmė išmintingą poziciją — jos svetimųjų tarpe niekur nekėlia kojos VLIKui Lietuvos vadavime darbe. Tai rodo jų vadovų teisingą politinės atsakomybės supratimą. Didžiausią žalą Lietuvos vadavimui daro sudaro tuo, kad savo pasitraukimu iš VLIKO jos susilpnino kovą už Lietuvos laisvę.

Tadgi, Lietuvos vadavimo veiksmams yra įvairaus pobūdžio ir atstovauja, skirtingus kraštus bei organizacijas, pradedant okup. Lietuvos žmonėmis ir baigiant amerikiečių organizacijomis.

Ką atstovautų Lietuvos
Laisvinimo taryba,

kurią išrinktų šių veiksmų konferencija? Geriausia atveju būtų galima atsakyti — visus tuos, kurie siekia Lietuvos išvadavimo. Bet tai savo keliu vėl yra tie patys akup. Lietuvos ar svetimų kraštų piliečiai. O kaip žinom, svarbiausias vaidmuo bet kurio krašto

išlaisvinime tenka to krašto žmonėms. Jie patys pirmiausia turi rodyti, kad jie nori atstatyti savo krašto laisvę. Užsieny svarbiausias vaidmuo tenka tai organizacijai ar komitetui, kuris labiausiai reiškia okup. krašto žmonių valią, kuris, reikalui esant galėtų būti kitų valstybių pripažintas okupuoto krašto egziline vyriausybe. O tokia organizacija ar komitetas gali būti tik tas, kurį sudaro iš okupuoto krašto pasitraukę ar pabėgę žmonės, nei jie geriausiai jaučia krašto žmonių valią, galbūt patys okup. krašte yra aktyviai kovoję už išsivadavimą ir dabar savo noru ar sąlygų priversti pasitraukę užsieny, toliau vedantį pačią kovą už krašto laisvę.

Svetimų kraštų piliečiai, jų organizacijos, tarybos ar komitetai, negali būti pripažinti okup. Lietuvos egziline vyriausybe ir todėl jiems netinka imtis vadovaujamo vaidmens Lietuvos laisvinime. Jų svarbiausias uždavinys yra remti okup. Lietuvos žmonių bėgių organizacijų pastangas išsivaduoti iš okupacijos.

Turint tai galvoj, yra aišku, kad kovoj už Lietuvos laisvę pagrindiniu veiksmu tenka laikyti VLIKą, ir jis turėtų vadovauti visam Lietuvos vadavimo darbui. Visos kitos organi-

zacijos bei tarybos yra tikta pagalbinio pobūdžio. Todėl svarbu yra, kad visi veiksniai teisingai suprastų savo vietą ir nebandytų imtis vaidmens, kuris jiems nepriklauso. Jeigu būtų toks susiklausymas, tai Lietuvos vadavimo darbas vyktų sklandžiai ir netektų galvoti apie steigimą naujos tarybos, kuri vistiek visų veiksmų nesudrausmės, jeigu jie patys nenorės laikytis savo veiklos ribose.

Žinoma, kad

VLIKas galėtų efektingai
kalbėti okup. Lietuvos žmonių
vardu,

reikia, kad jis būtų tikta okup. Lietuvos piliečių organizacija, ir kad šie piliečiai būtų kiek galima neseniai atvykę iš okup. krašto. Žinoma, sunku tikėti, kad, pav., VLIKas įtikimai reiškia okup. Lietuvos žmonių valią, jei jo nariai yra iš Lietuvos atvykę prieš 15—20 metų. Tokiu atveju kyla klausimas, argi dabar kovotojų už Lietuvos laisvę jau nebeatbėga, ar okup. Lietuvos žmonės jau nebekojoja už savo laisvę? Šią trūkumą VLIKas galėtų lengvai pataisyti, nes yra ne taip seniai iš okup. Lietuvos atvykusių pajėgių asmenų; tik tai reiki-

Nukelta į 6-tą psl.

SEIRIJŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS

Voratinkliai nesidraiko be vėjo

20.

Viktorija Barvainienė Palangoje apsiprato. Nors ir ne ilgai dirbusi endokrinologės specialybeje Vilniaus ligoninėje, Palangoje ji vis dėlto dažnai galėjo savo naują specialybę panaudoti, ypač kai iš plačiosios tėvynės vis daugiau ir daugiau pradėjo plaukti į Palangą rusų, gavusių „putiovką“ Jakutsko, Krasnojarsko, Semipalatinsko, Irkutsko...

„Visą Sibirą čia mums Palangoje teks atimaitinti ir išgydyti“, — galvojo Barvainienė.

Daugumoje tie žmonės iš plačiosios tėvynės buvo sunykę, sumenkę fiziškai ir dvasiškai. Neteikė žmogaus pavidalo. „Juos reiktų gerai pamaitinti, kad atkurtų fiziką... Praeitų jiems ir sutrikimai“, — galvojo daktarė.

Palangą augančiais tempais daugiau ir daugiau užpildė žmonės iš plačiosios tėvynės. Nepakako vasaros laikotarpio, — broliškosios tautos pradėjo vėžti ir žiemos metu. Palangą daugiau ir daugiau darėsi ištisus metus veikiančiu kuroriu-sanatorija. Rusų sanatorija, kokių patys rusai nesugebė nei įsteigti, nei išlaikyti.

Kažkokių būdu rusai, siek tiek atimaitinę prie šalutės ežerų žuvis, uogomis ir iš aplinkinių kolūkių kolūkiečių su taupomais kiaušiniiais, viščiukais, varške, kažkokių būdu darsi gaudavo iki Palangos ir čia tokie jau buvo žvaliesni, linksmesni. Ne vienas rusišku naivumu ir primityviu drąsumu Barvainienei akį merkė...

— Draugė gydytoja, jūs lietuvi, vietinė? — teravosi vienas iš Krasnojarsko.

— Žinoma, — nenoromis atsakė Barvainienė.

— Aš Krasnojarske pažinau vieną lietuvių Paukščių šeimą...

— Ne nuostabu... Ten daug lietuvių šeimų...

— Tos šeimos vienas sūnus Krasnojarsko universitete studijavo mediciną, kitas inžineriją... Gabūs vyrai.

— Galimas dalykas...

— Ta šeima man patarė atvažiuoti į Palangą pasigydyti...

— Tamsta patenkintas Palanga?

— Palanga ir Tamstos pagalba...

— Kai sugrįši Krasnojarskan, perduok tai lietuvių šeimai sveikinimus... Ypač tam jaunam medikui, — bandydamas keisti kalbą, pasakė Barvainienė.

— Su mielu noru... Bet Tamsta nebūk tokia griežta.

— Aš ne griežta, bet atvira...

Rusai vis dėlto spėjo Barvainienei pasipasakoti, kad jis

yra gosbanko buhalteris. Kad aštuonerius metus neturėjęs atostogų. Dabar gavęs mėnesį poilsio, bet praleidęs daug laiko kelionei ir dar dvi dienas susitrukdęs Maskvoje, kurią norėjęs geriau pamatyti.

— Maskva. Didžiosios tėvynės sostinė. Niekad nebuvau jos matęs. Norėjau Kremlį pamatyti, bet negavau įėjimo leidimo. Caro laikais mano tėvas, kareiviu būdamas, Kremlį kelis kartus lankęs, matęs muziejų su karalių ir prezidentų dovanomis, karienių parėdais, karietas... Dabar kai turime liaudies valdžią, liaudžiai nevalia ten koja įkelti... Taip kinta laikai. Valdžia vis daugiau tosta nuo liaudies...

— O ką ten pamatytum Kremliuje?

— Dar jaunystėje skaičiau apie Car-pušką, Car-kololą... Tai — prašmatnybės, kuriomis buvau sudomintas ir svajojau...

— Car-kolokol ir Car-puška — tai, kiek žinau, yra senas, labai primityvus dalykas, kuriais senovėje gal ir galėjo žavėtis primityvūs žmonės... Dabar tas prašmatnybės seniai ir nepalyginamai pralenkė šių dienų ir puškos ir kolokolai... Vel tui Tamsta ten laiką leidai. Geriau būtų turėjęs ilgesnes poilsio dienas... Matai kaip sukumpai nuo darbo, kaip išsikeisveikta ir jėgos...

— Tamsta teisybę sakai, bet, matau, nesupranti rusų žmogaus, kuris mėgsta pasvajoti ir pamatyti ką nors nepaprasto...

— Geriau jūs pasidomėtumėt vakarietišku, kiek jo dar liko čia, gyvenimu, kad galėtumėt apsiginti nuo to sunykimo, koks jus, rusus yra apnykęs, — susijaudinusi kalbėjo Barvainienė.

— Tamsta gal ir teisingai kalbi. Bet aš greičiau Gončarovo „Obryvo“ (Skardžiaus) tipo žmogus, svajotojas, kiek tai liečia gyvenimą, nerealaus, tikrai buhalteriją režimas privertė realiai vertinti... — Ir rusas sualso.

— Čia mūsų ligoninė jums neduoda pilnaverčio gydymo ir maisto. Jeigu galite, dasipirkite daržovių, vaisių, sustiprėkite, kad išnyktų skorbuto žymės... Mes dabar, patekę didžiosios tėvynės globon, neturime vitaminų, kurie lengvai pagydytų jų sutrikimus, tat manykitės taip, kaip galima, kaip jums patariau...

Barvainienė sugrįžusi į savo kambarį, rado vaikus susirūpinusius, jos labai laukiančius. Ji iškart pamatė ir jau spejo, kad būta Barvainio.

— Mamyte, — pirmasis šoko Gedukas, — pas mus buvo tėtis... Jis geras... Jis mums atvežė ponigų...

— Mamyte, gal tėtukas sugrįš pas mus gyventi? Kaip būtų gera! — varždamasis kalbėjo ir Nijolė.

— Pažiūrėsim, vaikučiai... O dabar, kur gi tie paliktieji pinigai?

Nijolė padavė motinai pinigų. Barvainienė suprato, kad Barvainis įdavęs jų vaikų išlaikymui.

„Formaliai mes gi neišskirti“ — ji pagalvojo. „O su Ado mėnu aš nebuvau susituokusi... Iš šitos pusės mūsų sugyvenimas galimas, jeigu galėtume susitarti...“

— Ką gi tėtis jums pasakojo?

— Sakė, kad jam vienam Klaipėdoje nuobodu, kad pasiilgęs mūsų. Žadėjo dažniau atvažiuoti, — abu du vaikai duetu kalbėjo.

— Daugiau nieko nesakė?

— Kvietė atvažiuoti Klaipėdon... Sakė mus į kino teatrą nuvesias... Sakė: Klaipėda darosi gražesnė...

— Ar jam žadėjote nuvažiuoti?

— Ne. Sakėme, kad norime nuvažiuoti, bet be mamos negalime gi...

— Gerai, vaikeliai, gal ir nuvažiuosime, tik tai dabar dar nežinau, kada...

— Mamyte, nuvažiuokim, — meilinosi Gedukas. — Ten, sako dvi mamos susitinka... Ten yra žvėrių... Ten laivai atplaukia net iš Amerikos...

— Gerai, gerai, Geduk. Jeigu tu gerai šią žiemą mokysies, tai pavasarį nuvažiuosime, ekskursiją padarysime. O gal ir anksčiau, gal Naujiems metams...

— Mamyte, tėtė sakė, kad ten Naujiems metams eglučių uždega...

— Na, gerai, gerai, — malšino vaikų smalsumą ir susidomėjimą Barvainienė.

O ruduo jau blaustėsi visomis padangėmis. Ir vėjo vaiki komi draikėsi voratinkliai, apkabinėję telefono stulpus, medžių šakas, namų rankenas. Raudonai rudas saulės ratas, brisdamas per tirštą dangų, laužė ir ore kryžiao spindulius, netekusius vasarinio šviesumo ir tiesumo. Pageltusios užpalangio vasarojienos šepečiais styrojo, perpintos voratinkliais.

Kažkodėl šį rudenį voratinklių ypatingai buvo daug. Žmonės dėl to prietaravo: bus sunkūs metai, sunki bus mityba. Ir iš tikrųjų metai po metų, mityba darėsi vis sunkesnė. Nors atrodė, kad po karo jau atsigauinama, bet maisto produktų vis mažiau ir mažiau; vis suksensnis ir suksensnis eilinio žmogaus gyvenimas; kolūkiečiai vis daugiau nusiskundžia mokeščiais, ypač gi nepaprastai visokių reikmenų brangumu. Ap sirengimo dalykai neįperkami.

Nuvertinus rublį ir išskėtus jį į 10 kapeikų, kolūkietis liko visai ubagas. Nervingumas pakilo ir dėl to, kad paskudo gandas, jog 60 arų bus atimta. O juk tie 60 arų tai ir yra kolūkiečių egzistencijos pagrindas. Ne tik tai kolūkiečio, bet ir valstybės atsargų, nes tie 60 arų valstybei produktų duoda daugiau, negu ištisi kolūkinės ir sovūkinės žemės plotai.

Ir Barvainienei susidarė problema, kaip išlaikyti vaikus, kaip jiems duoti mokslą? Nijolė jau ėjo į dešimtmetinės baigimą. Jai jau reikia ruošti į universitetą, o jo ji Palangoje nėra...

Bus daugiau.

Didelis ir labai svarbus kultūrinis darbas

STEPAS ZOBARSKAS LAUŽIA AMERIKONIS KUS LEDUS

Gera idėja, pasiryžimas ir neatlaidus darbas duoda savo vaisių. Taip ne tikai galima, bet ir privalu pasakyti apie Stepą Zbarską, kuris ryžosi pralaužti ledus į angliškai amerikoniškąjį skaitytoją, tikeki me — kad ir į platesnį pasaulinį skaitytoją, kuris tikrai padorės pažinti literatūrą tos tautos, kuri ligšiol gyvena skundais, aimanomis ir nesibaigiamais pagalbos šauksmais ir prašymais jai padėti.

Si tauta, lietuvių, tikrai ne laiminga, kad ją kitos tautos labai mažai tepažįsta; kad dar mažiau ją supranta; kad netenka jos palyginamai didelių aukų, sudėtų ant žmonių laisvės aukuro, kad nepažįsta jos dvasinės būsenos; kad ne įvertina jos žygių...

Stepas Zbarskas, talkina mas kitų tautiečių, angliškai skaitančiai visuomenei atskleidžia šį jai nežinomąjį pasaulį — jai duoda ir suprasti ir įvertinti lietuvių dvasinį pasaulį, jo būseną, jo pastangas, kovas ir viltis.

Stepas Zbarskas jau yra išleidęs visą seriją lietuviškųjų kūrinių, kurie supažindins angliškąjį skaitytoją su lietuvių rašytoja, rašytojais, su lietuviškosios minties ir lietuviškosios sielos plėtimu, su lietuviška galvoseną ir tt. Nepaprastai svarbu, kad lietuviškoji kūryba tokiu būdu gauna kelius į pasaulinį skaitytoją. Angliškai skaitančioji žmonija dabar pažįsta lietuvių literatūrinę kūrybą.

Stepas Zbarskas jau yra išleidęs eilę lietuviškųjų knygų anglų kalba. Visi leidiniai kalbine prasme patikrinti žinovų. Visos išleistos knygos išleistos tiesiog klasišku būdu. Tai leidiniai, kurie tinka kiekvienai bibliotekai. Meniniam įpavidui linimui paprašyti rimti dailininkai, gerai nusimaną knygos pavidalinimą. Pabrėžtina, kad niekur niekas neperdėta; be reikantių spalvų ir reikantių formų, — santūru, kuklu, bet augšta estetika.

Stepo Zbarsko darbas — didelis ir jo nuopelnas lietuvių literatūrai, ir, pasakytina stipriai, lietuviųbei. Už kius darbus jis vertas didžiausios premijos.

Reikia turėti skonių, supratimą, kad išleisti ir paskutines dvi knygas. Ypač Vinco Kudirkos Varpus, Tiltos atsiminimų ratūra, bet ir idėja, literatūrinė mus ir kt. Tai jau ne vien šie formos nušviečiantys lietuvių sa tykius su rusiškuoju okupuotu, amžiais kankinančiu lietuvių tautą.

Mūsų novelininkai — Baronas, Katiliškis, Landsbergis ir Šeinius — taip pat išvedami į angliškąjį pasaulį.

Įvertinant didelį Stepo Zbarsko darbą, reikia atkreipti ir lietuviškojo skaitytojo dėmesį į šiuos leidinius. Kas mokosi anglų kalbos, šie leidiniai pasitarnaus pamokoms. Be to, kai savo kalbą užmiršusieji pasiskaitys šiuos vertinimus, ne tikai apsipažins su savo tautos literatūra, bet, galimas dalykas, susidomės ir savo tėvų kalba, kad geriau su ja susipažintų ir ją išmokyti. jk.

Litruanian QUARTER — Aloyzas Baronas, Marius Katiliškis, Algirdas Landsbergis, Ignas Šeinius. Edited by Stepas Zbarskas. Introduction by Charles Angoff. Dail. P. Osmolskis. Manyland Books, P. O. Box 266, Wall Street Station, New York 5, N. Y., USA. Išleista 1962 metais, 212 puslapių, kainą \$4.95. Kietas viršelias, kultūringa, puiki iliustracija.

Vincas Kudirka. MEMOIRS OF A LITHUANIAN BRIDGE. Edited by Stepas Zbarskas. Kudirkos portretas dailininko Eduardo Krasausko. Išleista Manyland Books, kaip ir Lithuanian Quartet. 42 psl., kainą 2 dol. Leidinyje ne vien ninkai, gerai nusimaną knygos pavidalinimą. Pabrėžtina, kad niekur niekas neperdėta; be reikantių spalvų ir reikantių formų, — santūru, kuklu, bet augšta estetika.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas,

Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

KULTŪRINĖ KRONIKA

MAIRONIO METAMS PAŽYMĖTI

„Raseinių Magdė“

Leidykla „Terra“, prisidėdama prie Maironio metų, išleidžia ypatingai gražiai paruoštą Maironio „Raseinių Magdė“, kuri bus tinkamai iliustruota, gerame popieriuje, ypatingais rašmenimis ir tt.

EINO NIEMINEN kalbotyrininkas.

Žinios iš Suomijos sostinės, Helsinkio, praneša, kad gegužės 24 d. ten mirė žymus kalbotyrininkas Eino Nieminen.

Eino Nieminen gerai žino mas lietuviams, palaikęs su jais ryšius, ypač su didžiuoju Lietuvos kalbininku Kazimieru Būga.

Eino Nieminen kurį laiką gyveno Lietuvoje ir mokė lietuvių kalbos. Po profesoriaus J. Mikkolos, Eino Nieminen buvo vienas tų suomių, kuris labai domėjosi lietuvių kalba ir ją naudojo kalbų palyginimui, kurim paskyrė visą savo gyvenimo galą.

Nieminen 1949 metais išleido lietuvių liaudies dainų rinkinį, kurį sudarė prof. J. Mikola, kelis kartus lankęs Lietuvą ir surinkęs joje nemažą liaudies dainų rinkinį.

SIOMIS DIENOMIS LITUANUS ŽURNALO LEIDĖJUS

pasiekė \$35.00 auką. Si para ma itin vertinga tuo, kad ją paaugojo praeitų metų rudeni tragiškai žuvusios Juditos Audekaitės studijų draugės amerikietės. Iniciatorių vardu Susan M. Hecker rašo: „mes siunčiame šią auką kaip simbolinį prisiminimą, mums gerai žinomas buvo Juditos susidomėjimas Lituanus žurnalu. Žinoma, šis kukli auką juk būdu negali išreikšti mūsų gilaus liudėsio, bet bent šiuo metu mes norėtume išreikšti savo jausmą ryšium su šiuo tragišku įvykiu, mus giliai sukrėtusiu“.

ISLEIDŽIAMA NAUJA MARIUS KATILIŠKIO novelių knyga.

„Terra“, norėdama pažymėti savo veiklos dešimtmetį, išleidžia stambia Marios Katiliškio novelių knygą „Sventadienis už miesto“. Knyga sudaro 17 novelių, apimančių 450 puslapių. Rinkinyje ilius truos dail. Al. Kurausko, atspausdintas gerame popieriuje.

EICHMANAS PARASĖ ATSIMINIMUS

nepalankius Izraeliui. 500 puslapių Eichmano atsiminimų dabar yra Izraelio valdžios žinioje. Tačiau esą jie parašyti nepalankiai Izraeliui, todėl tie atsiminimai konse ruuojami ir neišleidžiami.

ISKYLA JAUNAS DAILININKAS

Kęstutis Zapkus.

Čikagoje, Čiurliono galerijoje, vyko jauno gabaus dailininko Kęstutio Zapkaus meno darbų paroda, trukusi nuo birželio 16 iki birželio 24 dienų. Parodoje buvo išstatyta per 40 darbų.

K. Zapkus yra baigęs Chicago Meno institutą. Po to studijavo ir drauge dėstė meną Syracuse universitete New York'e. Yra gavęs Čikagos Meno instituto stipendiją išvykti kur nors studijuoti meną. Dailininkas dabar tikisi šią stipendiją pasinaudoti. Dailininkas, kalbėdamas apie savo saką: „Man rūpi proto ir širdies gyvenimas. Aš pasirinkau meną, kaip priemonę šiam gyvenimui pažinti, — todėl manas man gali reikšti viską“.

K. Zapkus tapybai naudoja dideles drobes, nes jo kūriniuose jungiamos kelios temos.

NAUJI KURSAI MUZĖJŲ PREPARATORIAMS

Vyrai, samdomi Ottawos nacionalinės galerijos tvarkyti muzėjaus eksponatus ir paruošti, dažnai yra vertinami tūkstančiais dolerių, nes jie yra atsakingi už paruošimą eksponatų parodomis, kur reikiama pakuoti ir išpakuoti, reikiama įrenginti, reikiama elgtis pagal tam tikras taisykles. Žinoma, kaip preparatoriai — paruošę jai iš galerijos štabo dešimti žmonių yra menininkai. Dabar jie yra gavę specialų išmokę linimą, kaip muzėjų preparatoriai. (CS).

KANADOS ŠIMTMETINĖS SUKAKTUVĖS 1967 M.

galbūt pamatys užbaigtus Loio prancūzių tvirtovės Louisbourg rekonstrukcijos planus, Nova Scotia prov. Cape Breton saloje, seniau tai buvo stipriausia prancūzių tvirtovė naujame pasaulyje. Louisbourg anglų kareivių prieš 200 metų suardyta ligi pagrindų, kuri tarp Prancūzijos ir Anglijos 18 šimtmečio metu. 1935-36 metais Kanados vyriausybė įkūrė senosios tvirtovės muzėjų, o 1940 metais ji paverė National Historic Site. (CS).

VOKIEČIŲ PARODA VILNIUJE

Vilniuje, Vingio parko estradoje birželio 1 d. buvo atidaryta, 16 dienų trukusi, Rytų Vokietijos elektrotechnikos paroda. Tai ketvirtoji iš eilės vokiečių elektrotechnikos paroda. Joje buvo 400 eksponatų, daugumoje — elektroniniai ir elektroniniai matavimų prietaisai. Be to, buvo rodomi įvairaus galingumo elektros varikliai ir suvirinimo technika.

KOMPOZITORIUI STRA VINSKUI 80 METŲ

Vienas modernių kompozitorių Igor Stravinskis pirmą dieną susilaukė 80 metų jubilėjaus. Tai yra vienas iš nedatgelio, kuris, kaip menininkas, garbės susilaukė dar gyvas būdamas, kai kiti to susilaukia mirę.

Stravinskis savo metu buvo laikomas tokiu modernistų, kad savo muzika kėlė jausmų. Bet laikai kinta ir drauge su jais kinta ir žmonių skonis. Šiandien Stravinskis modernistų mu jau yra pralėktas daugelio naujų kompozitorių.

Stravinskis yra parašęs „Ugninę paukštę“, „Petrušką“, kantatą — baletą „Lape“, operą „Lakstingalė“, baletą „Vistuvės“, operą — oratoriją „Rajus Edipas“, daugybę simfoninių kūrinių, instrumentinės muzikos. Bendrai, Stravinskis labai produktyvus, daug yra parašęs kūrinių ir daug dirigavęs.

Stravinskio kūryboje, kuri veikė labai daugelį kompozitorių, labai stipriai juos įgaudami, yra skiriami keli laikotarpiai. Pirmasis kūrybos laikotarpis laikomas impresionistiniu. Toks jo vertinimas jam nepatiko ir jis griežtai pakeitė kūrybos gaires. Visiškai pakito visas jo kūrybos pobūdis. Išvy ravo stiprus modernizmas. Šiame laikotarpyje pasirodė opera „Mavra“, „Amerikoniškas džazas“, ir kt. 1930 metais pradeda jo vadinamąjį amerikoniškąjį laikotarpį, kurio metu jis parašė operą „Nuotykia“, Simfoniją C-dur ir kt. Ir taip per 80 metų Igor Stravinskis kūrė vis naują muziką. Per tą laiką jis pats kito, kito ir žmonių muzikos supratimas. Pirmieji modernieji jo kūriniai daugumos nebuvo laikomi muzika, tikrai nedaugelis galėjo jais žavėtis.

Užteko pusės šimto metų, kad jo muzika būtų suprasta ir atjausta. Ir kompozitoriaus 80-ties metų sukaktuvės buvo jais žavėtis.

GARSINIMAS

DĖMESIO VISO PASAULIO LIETUVIAMS

Ką tik išėjo iš spaudos dvi svarbios ir įdomios knygos (1) Dievskasis Amžių Planas su braižiniu, studijavimas Švento Rašto 1 tomas. Šioje knygoje aprašo smulkmeniškai apie ateinančius laikus, kas buvo išpranašauta prieš tūkstančius metų. Dievo tikslus žmonijos labui, ir kas bus įvykinta čia ant žemės šiame tūkstantmetiniame Kristaus Karaliavimo amžiuje. Knyga drobės apdarais, 368 puslapių. Kaina tik \$1. (2) Knyga Laikas Prisiartinio. Studijavimas Švento Rašto 2 tomas. Šioje knygoje aprašo smulkmeniškai apie Antikristus, kas jie do vieni yra, kur jie gyvena, kokie jų darbai yra, ir apie Biblijos Antikristų plačiai aprašo knyga 358 puslapių, drobės apdarais, kaina tik \$1. Taipgi galima gauti ir veltui Traktatų ir mažų knygų, kurios nušviečia dabartinę Tiesą taip, kaip Šventas Raštas nurodo. Aš tikiuos, kad kiekvienas žmogus, kuris tas dvi knygas perskaitys 1 tomą ir 2 tomą studijavimui Švento Rašto bus patenkinti, ir savo širdis suramins.

Užsakymus siųskite šiuo adresu L. B. S. A. 212 E. 3rd. Str. Spring Valley, Ill., USA.

JOHANN WOLFGANG GOETHE

FAUSTAS

32.

KATEDRA

Mišios. Vargonų ir giesmių garsai. Grotohen žmonių minioj; Užpakaly jos — piktoji dvasia.

PIKTOJI DVASIA

Ne šitaip, Gretchen, tu kadaise, Skaisti ir nekalta, Bėjai bažnyčion, Ir iš maldaknygės senos Kalbėjai poterius, O tavo vaikiška galvelė Žaidimais buvo užimta Daugiau negu Dievu! Ko, Gretchen, Tu susimąsčiusi? Koks negandas tau sielą slegia? Gal tu meldies Už vėlę motinos, Kuri per tavo kalnę Taip nelemtai Užmigo amžiams? Kieno ten kraujas Ant slenkščio tavojo? Ar paširdėj Nespurda tau nauja gyvybė? Ar nerimas čio ir slaptos vilties Tave jį nepripildo?

GRETCHEN

Aiman! Kaip atsiginti Nuo tų baisių minčių,

Kurios manęs

Nė mirksniui nepalieka?

CHORAS

Dies irae, dies illa Solvet saeculum in favilla.¹⁾ vargonų gausmas

PIKTOJI DVASIA

Dangaus rūstybė Grūmoja tau! Trimitas gaudžia! Atsiveria grabai — Ir tavo sėla Iš pelenų Į amžinas kančias Drebedama pakyla!

GRETCHEN

Kur pasidėt? Mane taip dusina Vargonų gaudesys, Giedojimas Draskyte drasko širdį!

CHORAS

Judex ergo cum sedebit, Quidquid latet adparebit, Nil inultum remanebit²⁾

GRETCHEN

Tvanku man čia, Trošku! Pilioriai mūriniai Taip gula ant pečių!.

¹⁾ Greit rūsti diena ateis, Virs pasaulis pelenais.
²⁾ Sostan Dievas atsisės, Ir kiekvieną teist pradės... Ką slėpei, tai paaiškęs.

Ir skliautai niūrūs

Man oro trūksta!

PIKTOJI DVASIA

Kur nori bėk, — Vis vien dėmės gėdingos Tu nepaslėpsi niekur. Čionai tvanku? Tamsu? O, vargas tau!

CHORAS

Quid sum miser tunc dicturus? Quem patronum rogaturus? Cum vix justus sit securus³⁾

PIKTOJI DVASIA

Šventieji nuo tavęs Atsuko veidus, Ir ranką tau paduot Dorięji bijo... Vargas!

CHORAS

Quid sum miser tunc dicturus? GRETCHEN

Kaimyne, flakonėli!.. Bloga man! Krinta be sąmonės

VALPURIJOS NAKTIS

Vietovė Harco kalnuos, netali Širkės ir Elendo Faustas ir Mefistofelis

MEFISTOFELIS

Tu jau, tur būt, mielai apžergtum šiuotą? Raitom ant ožio drūto sėsčiau aš. Mes turim dar suktar nemažą plotą.

FAUSTAS

Pasiramščiuodamas lazda gumbuota, Aš pėdinsiu toliau, kol kojos neš.

³⁾ Kur tu vargše, pasidėsi, Ką tu Viešpačiui kalbėsi, Kai prieš galią jo drebėsi?

Kam trumpinti kelionę? Man smagu Paklaidžiot po tarpeklių labirintą, Stebėti, kaip kriokliai putoti krinta, Ir kopt augštyt vingrių kalnų taku. Nepatogumai tie manęs nevaržo! Jau dvelkia štai pavasariu nuo beržo, Atrodo atjaunėjus net pušis. Greit ir širdy pavasaris pražys!

MEFISTOFELIS

Ne, manyje žvarbu ir šalta viskas; Bet man patinka pūgos ir sniegai. Apdilusio Mėnulio rausvas diskas Vos žerpėja ir šviečia taip menkai, Jog prietemoj į medį ar į uolą Lengvai pakaušį prasiskelt gali. Tegū žaltysklė (ją regiu iš tolo!) Pavadovauja mums kely. Mane girdi tu, kištžvake judrioji? Ko migloje be tikslo žiburiuojai? Drauguje, stabtelėk šiek tiek Ir lig viršūnės mudviem pašvitėk.

ŽALTVYKSLE

Nors ir esu pripratęs mėtyt pėdas, Bandysiu eiti tiesiai. Bet vis vien Svyrusiu tai kairėn, tai dešinėn.

MEFISTOFELIS

Tu žmogų mėgdžioji? Turėtum gėdos! Vardan šėtono — ženkl pirmyn tvirtai, O ne — tave užpūsiai kaip matai!

ŽALTVYKSLE

Jūs — ponas čia. Kaip tarnas paslaugus Darau, kas liepta man. Tačiau šią naktį Nuo burtų visas kalnas girtas bus, Tad jeigu aš nelygiai imsiu degti, Perdaug nebūkit priekabus. Bus daugiau.

Mirtis sovietiniame pragare

Iš H. Tautvaišienės Tautų kapinynas Sibiro Tundroje.

7. Niekas nesirūpino palengvinti žmonėms darbą nei Trofimovske, nei sovchozuose; nei prie kitų darbų, kokius man teko dirbti. Atvežė du senus traktorius, bet jie tik tris dienas su pertraukomis tedirbo: sustojo ir nepajudėjo.

Išbandyti atvežė porą arklių. Jiems pirmoje eilėje pastatė tvartą, juos šėrė, žiūrėjo, kad nepasitų. Su žmonėmis buvo elgiamasi kur kas prasčiau: žmonės patys savimi turėjo rūpintis ir, kad kaip bebūtų sunku, stengtis gyventi. Antra, niekas nebuvo atsakingas, jei kuris iš atvežtųjų bėgdamas išvirsdavo.

Pamokė mus, kaip iš rąstų nutiesti bėgius statoku krantu iki reikiamos vietos. Dirbdamos turėjo rąstus dėti skersai tu būgių.

Prie kiekvieno rąsto galo prisikinkydavo po dvi moteris, kurios turėjo nuvilkti rąstą į skirtą vietą. Suprantama, darbo našumas priklausė nuo rankų ir vilkikių pajėgumo. Kiti atvežė išilgai viso rąsto ilgu rikiuodavo moteris. Varovams žinomoms priemonėms joms ant pečių užkeldavo rąstą ir tuo būdu medį pristatydavo į statybos vietą. Net miglotos nakties prielaidoje laipiais į krantą su plytų kroviniu ant nugaros sukumpusios judėjo moteris.

Ir suomių vaikai

vilkos lentas silpnais savo pečiais; šūkaudami, griūdami ir keikdamiesi, jie bėgo kaip priešo atakon, komanduojami iš mislingo varovo. Tas išimtinis gasis „komanduotojas“ buvo laisvas žmogus — rusas mokytojas. Vaikams šiek tiek mokė davo už atliktą darbą. Šie vargšeliai, besistengdami kiek išgaledami, vaikydamiesi duonos karnio, kad savo darbu padėtų tėvams.

Krovikai, užsilipę ant miltų maišų krūvos, pilna burna vargė miltus, semdami juos sau į jomis iš praplyšusių maišų.

Sunkiai dirbo vandens nešikiai. Vandeni sėmėme upeje ir naščiais ant pečių nešėme ki-

birais visos vietos reikiamais ir „načalnikų“ butams.

Malkų rinkikų brigados slinko vis toliau ir toliau palei krantą, rinko ir dėjo į krūvas iš vandens išmestus medžius. Ant nugaros velkamomis maišų naštomis aprūpindavo naują įmonę kuru ir viršininkus šiluma.

Samanų rovejai,

braidydami po šaltą kaip leidas salos vandenį, krovė tunelius samanas į kūgius.

„Greičiau, tik greičiau“ — šūkaudavo kiekvienas praeinąs varovas ant jo žmona. Po darbo, raudoną vėliavą nuleidus, kiekvienas, kiek tik pajėgdamas, skubėjo į duonos parduotuvę, nes duona buvo vienintelis maistas gyvybei palaikyti. Ilgiausia žmonių eilė spaudėsi prie sienos, glaudėsi kitas prie kito, stengdamiesi slėptis nuo žvarbaus vėjo ir atgauti pavargusias kojas. Dienos metu duoną pardavinėjo varovams, brigadininkams ir pajėgiesiems. Jei darbo metu kuris iš arti dirbusių įeidavo krantuvėn, iš tokio drąsio atimavo maisto kortelę. Tas dūris „nusikaltėlis“ turėjo eiti pas direktorių, kur gaudavo žiaurią ispiėjimą. Pajėgesnieji to krašto žmonės (rusai) moteris nuostundavo ir nusipirkdavo duonos bei eilės. Duonos pardavėjas su mumis elgdavosi kaip viešpats — jis buvo partijos žmogus. Nusipirkę duonos ir sugriebę kur žabarą ar gabalą medžio, skubėdavome į pastogę ar palapinę išsivirti karštos

duoninės maišalinės

arba susiūdyti vandens vadinamai arbatai.

Paskutinėms sugrįžus iš darbo, skardinė statinė (krosnis) jau būdavo nustatnėta skardnukėmis, lėkštelėmis, indais ir indeliais. Dėl indams laisvos vietos stokos, pavėlavusieji suiginčydavo. Pagaliau kai pa vykdavo savam indui susirasti vietelę, jau baigdavosi kuras. Paskutinieji atsinešta su savim malkėle nebeįstengdavo įkelti statinės-plytos ir tenkinavosi tik drungnu vandeniu.

NIAGARA FALLS, Ont.

SUMAINĖ AUKSO ZIEDUS

1962 m. birželio mėn. 9 d. 11 val. St. Patrick's šventovėje Rita M. Ulbinaitė susituokė su Richard Di Cienzo, gyv. taip pat Niagaroje. Šliūbo ir šv. anšiu metu vargonavo ir giedojo muzikas - solistas Alekšas Paulionis, kurio meistriskai vaidoma vargonų muzika ir stiprus solisto balsas darė gerą įspūdį šventimaučių tarpe, o į šliūbo metu buvo apščiui.

Vestuvių puota vyko ant Niagaros upės kranto didelio Hotelio patalpose, kur dalyvaavo apie 550 svečių.

Sekančios dienos rytą jau navedžiai lėktuvu išskrido ilgesniai laikui ir tolimą po vestuvinę kelionę.

Greit iki šiol tuščioje saloje išdygo iš rąstų patatys namu kai administracijai ir įvairiems viršininkams.

Barakus darbininkams statėme iš lentų, tarpus prisama nodami. Pirmuosiuose barakuose buvo įrengti trijų augštų namai su siauru taku tarpe ir geležinės skardos statinėmis - krosnelėmis šildymui ir virimui. Kai užsigrindome iš lentų pastatytų barakų lubas, jau po darbo namai prisipildavo žmonių — žmogus prie žmogaus.

„Siaurės šalčiai diena iš dienos didėjo, bet dar daug kas gyveno vienkinių plonų sienelių iš lentų patalpose, su pietais pastogėse. Vėjai vis dažniau ir dažniau atvėrydavo sniego debesis, kad susaidytų Trofimovsko statytojus.

Varovai įsakė

mesti visus kitus darbus ir skubiai krauti nesumūrijant naujų plytų baraką.

Dabar sniego verpetuose skubėjo plytų nešikai, krovikai, samanų nešiotojai, ientų ir smėlio pristatytos moteris — vis iščia. Įniršęs varovas drąsiai ant lubų suklotas samanas, nupūsdamas ant jų supiltą smėlį. Nebuvo laiko pagalvoti, kaip šiuose būsimuose pastatuose gyvensime. Varovai beityčiodami vis ragino atsiliekančius. Greitai iškūno barako greito darbo plytų sienos. Bus daugiau.

CALL FOR CALVERT

E. Wasylshen
Public Relations Representative
Office:
750 Lucerne Road, Mount Royal
RE. 1-0676
Residence:
DU. 9-7065

CALVERT V-I-P
(243-D) A rare and distinctive Canadian Rye Whisky.CALVERT HOUSE
(243) Lighter flavour, delightful taste.CALVERT OLD RYE
(242-B) Blended with choice whiskeys aged in 20-year-old casks.

Užsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms kitokioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.
Ivairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotiue St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

WINNIPEG, Man.

OPERUOTOS STASYS BUJOKAS

Vyresnės kartos žurnalistas Stasys Bujokas turėjo sudėtingą galvos operaciją. Ilgesni laiką gulėjęs ligoninėje, daktar grįžo į namus. Linkime jam sustiprėti ir pasveikti! K. G.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

„Muzikos Žinios“, 1962 m. 1 nr. Priede gaidos kun. L. Budrecko M. M. „Two hymns of greating in latina four-part male choirs, dedicated to Mons. J. Balkūnas;“ Algio Šimkaus „Garbė Tau, Vešpatie“ ir „Mylimoji karalienė“ mišriam chorui. Be to, Juozo Kreivėno „Muzkinis auklėjimas vakų darželyje“ — pranešimas su gaidomis. Ir žurnalo tekste tap pat yra gaidų. Ši Muzikos Žinių nr. paskirtas op. sol. V. Grigaitienės atminties pagerbimui — J. Žilevičiaus ir St. Pilkos straipsniais.

APDOVANOTI SPAUDOS, RADIO IR KT. DARBUOTOJAI

Ryšium su „Pravdos“ 50 m. sukaktimi, Sovietų Sąj. Augšč. Tarybos Prezid. apdovanojo įvairiais ordinais, medaliais ir Lietuvos žurnalistas ir kt. darbuotojus spaudos, leidybos, radio ir televizijos srityje. Lenino ordinu apdovanojamas „Tiesos“ red. G. Zimanas, „Darbo Raudonosios Vėliavos“ ordiną gavo N. Čeremnych (Radio ir televizijos K-to vyr. red.), „Tiesos“ latvių tojas Pr. Galinis ir „Valstiečių laikraščio“ red. Jurgis Karos. „Garbės Ženklo“ ordiną gavo „Švyturio“ red. A. Bie lauskas, žurnalisto s-gos vald. pirm. Jonas Karosas, „Tiesos“ koresp. Vitoldas Minotas ir kt. Kiti apdovanoti įvairiais medaliais, pvz., Juozas Buta („Šluotos“ red.), Favelas Gelbakas („Komunisto“ red. pav.), Jonas Janutis (Radio ir telev. k-to pirm.), Ivan Archov (Lietuvos KP ck leidyklos spaustuvės meistras), Li. „Drąsūtenė“ (valst. politinės ir moksl. lit. leid. red. vedėja), du „Sovietskaja Litva“ pareigūnai — Menaš Chien ir Etera Efres ir kt. E.

Ivairūs DRAUDIMAI Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.
Namų LA 3-1084.

DRUMMOND AUTO REPAIRS

1190 DRUMMOND ST., PRIE DORCHESTER.

Tel.: UN 1-6608

LATVIŠKA ĮMONĖ

Taisomi visų rūšių automobiliai.

Darbas garantuotas.

Greitas patarnavimas.

Prieinamos kainos.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm. Ižd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.
Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje. Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

PRANEŠAME MŪSŲ NAUJĄ ADRESĄ
282 St. Catherine East
(kampas Sanguinet)
antras aukštas

UN 1-6687

VESTUVĖS-SUKAKTUVĖS
PIRMOJI KOMUNIJA

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotiue)
Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per
JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS
JAUNIMO FESTIVALIS SUOMIJOJ

Neutrāloji Suomija, spaudžiama kaimyninio koloso ekonomiškai ir politiškai, turi priimti i tūkstanties ežerų kraštą jaunimo festivalio dalyvius ir oficialiai būti šio jaunimo sąskrydžio globėju. Nedėkingas tai darbas, kadangi po gražia uždanga, po gražių ir skambių vardu — slepiasi Maskvos vienintelis tikslas, t. y. pajungti masę savo orbitai viso pasaulio jaunimo ir tuo pačiu, mėginimas per jį įvesti žėinėlę nutilyje komunistinę santvarką. Tačiau reikia džiaugtis, kad varų pasaulis supranta Kremo kėslus ir nelabai duodasi įtraukiamas į tokias pinkles. Dar kitur (pav. Filipinų valdžia) tiesiog atsakė vizas, norintiems vykti į Suomiją.

Kodėl Maskva propaguoja tokias sąskrydžius? Priežasčių yra labai daug. Svarbesnės pasistengsime čia nurodyti.

Jaunimas — sociologinė pagal amžių žmonių grupavimo si kategorija ir įvairiose bendruomenėse turinti skirtingą demografinę apimtį ir kultūrinę reikšmę, o pati jaunystė — persiorientavimas iš nerūpėtingos vaikystės dienų (žaidimo) į savarankiškus, suaugusio žmogaus gyvenimą ir pareigų perėmimo laikotarpį. Šis jaunolio-ės periodas, totalistiniams sąjūdziai išnaudoja saviems tikslams, o komunistas — nu eidamas dar toliau — paversdamas jaunimą sistemos priekiu, pakeitimui visos bendruomenės ir viso pasaulio. Tas viskas atliekama labai plačiu mastu, įvairių muzikos ir literatūros festivalių priedanga, ar net sportinių žaidynių, mėginant i tą sąjūdį įtraukti visą pasaulio tautų paskirus jaunolius, ištisas grupes (orkestrus, ar komandas). Jie yra paenkami labai rūpestingai, pasiūmėje vienoje ar kitoje gyvenimo srityje, taigi, paskuos tautos jaunimo autoritetas jau nuolio idealas. Panašiai yra su sportu festivalyje.

Nors Vilniuje išleistame „Fizkultūrininko kalendoriujė (1958 m. psl. 59) apie šias žaidynes sakoma, kad pasibaigus antrajam pasauliniam karui, padariusiam didžiulius nuostolius žmonijai, naujo karinės grėsmės galima būtų panaikinti, stiprinant draugystės ryšius tarp viso pasaulio jaunimo, tačiau vakarų pasaulis gerai žino, kad tokiems tikslams tar nauja kas keturi metai rengiami olimpiniai žaidimai, įvairių sporto šakų pirmenybės (Europos, Š. Amerikos ir pan.). Tuo tarpu komunistiniai rengiami festivaliai, tikumoje

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT
& SEGUINBarristers, Solicitors,
Notary Public.35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. OLce WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394. EM 4-1395.

1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKĄ SEIMĄ

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos savo aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vėimas nemokamas, nes reikalas tautinis ir patriotinis.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

PERRINKTAS LIBERALAS

Nežiūrint didelės, gerai vestos ir stačiai išpuodingos prog. konservatorių partijos rinkiminių propagandos, mūsų nūs te rinkimus i federalinį Kanados parlamentą vėl laimejo liberalų partijos atstovas George Nixon, kuris mūsų mieste yra perrenkamas jau septintą kartą ir mūsų Algoma West rinkiminę apygardą atstovauja Ottawoje jau net 22 metus. Prog. konservatorių atstovas Henry Lang atsiliko nuo balso 4000 balsų, o paskutinėje vietoje liko naujos demokratų partijos atstovas Morris Weirnick, surinkęs per 8000 balsų. Pažymėtina, kad pirmą kartą mūsų miesto istorijoje kairiųjų atstovas (istorijos mokytojas vienoje gimnazijoje) surinko tokį didelį balsų skaičių.

Mūsų mieste liberalo perrinkimas yra neįprastas įvykis Kanadoje, tačiau, kas liečia prog. konservatorių partiją, o ypač ministerį pirmininką John Diefenbaker, tai reikia pripažinti, gaila, kad jie nesugebėjo surinkti pakankamą balsų skaičių, sudaryti naujai ir tvirtai Kanados vyriausybę.

Tuo laiku, kai amerikiečių spauda ir net svarbūs J. A. Valstybių vyriausybės pareigūnai jau ragina švelnes sovietų atžvilgiu politikos ir „neerzinimo taktikos“ (o tai jau yra pataikavimas sovietams ir, nuo laido politikai!) John Diefenbaker, be kitų savo anksityvesnių nuopelnų sovietų pavergtoms tautoms, pridėjo išskelti Jungtinėse Tautose sovietų kolonializmą, ypač kas liečia Pabaltijo valstybių okupaciją ir suteikti Baltijos valstybių konsulams pilnas teises Kanadoje. Kalbant apie prog. konservatorių valdymo praėjusius 4 metus, tai mieste turime mažai bedarbių, o nupigintas Kanados doleris atnešė nemažų užsakymų iš J. A. Valstybių mūsų miesto plieno fabrike.

REALŲS PRISIMINIMAI

Mūsų mieste gyvenęs buvęs Kanados armijos kapelonas monsinjoras O'Leary, ilgokai esąs Blessed Sacrament bažnyčios klebonu, spausdina

amerikiečio Orterio laikytą rekordą.

— I pietinės Vokietijos augtąją futbolo lygą įėjo Kaselis ir Ulmas. I žemesnę iškrito FSV Frankfurt ir Waldhof Mannheim.

— 1968 m. žiemos olimpinis žaidimas Kanada nori praveisti šiame krašte.

— Tarptautinė Futbolo Sąjoda nelabai patenkinta organų zakorių prarastomis pirmenybėmis Čilėje. Tiesa, buvo detos visos pastangos jas įvykdyti kuo gražiausiai, tačiau pietie tiškas kraujas runktynėse tuvo ryškesnis už žaidimą, tad ir nenuostabu, kad po rungtių niu Čiles su Italija, svečiai iš aikštės buvo išlydėti policinikų, o daugelio restoranų ir krautuvinių languose, atsiūdo užrašai: šunims ir italams įėjimas draudžiamas. Mat italai vedė labai šiurkštų žaidimą, dėl ko buvo nukentėję keli Čilės futbolininkai. Be abejo, prie nesportiško futbolininkų elgesio, prisidėjo ir silpnas anglas teisėjas. Bendrai, galvoja ma, P. Amerikos valstyboms visiškai neduoti daugiau pasaulio pirmenybių rengti. 1960 m. pirmenybės bus prarastos Anglijoj.

TAUPYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgiačius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdrausios.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tikrai penktadieniais ir pirmadieniais.

TORONTO

DĖMESIO STOVYKLAUTOJAMS:

Vykstantiems i atkų stovėklą, kuri bus liepos 7—22 dd. Wasagoje, Tėvų Pranciškonų vasarvietėje, pasima šiuos daiktus: pagalvę, paklo des, 2 ar 3 šiltas antklodės, baltinių, naktinius batus, keltą rankšluosčių, muilo, dantims valyti priemones, nedūžtamą lėkštę ir puoduką, šaukštą, peilį, šakutę, kišenių elektros lemputę, rašymo priemones, maldaknygę ir rožančių.

Kurie turi, tepasima sporto ir žaidimų priemonės, pavyzdžiui, ping-pong raketes, beisbolo pirštines ir sviedinukus, šaškes, šachmatus ir pan. Mėlantieji groti, teatsiveža muzikos instrumentus, kaip antai, akordeoną, klarnetą ar kitokį. Jūsų turimos patefono plokštės galės būti panaudotos šio Toronto stovyklautojai, kurie neturi priemonių, lava žuoti i stovyklavietę, iki liepos 2 d. (pirmadienio) turi pranešti Priskėlimo p-jos raštinėi, o savo bagažą su aiškiai užrašyta pavarde pristatyti ne vėliau liepos 5 d. vakaro i Priskėlimo kleboniją. Iš čia ir patys stovyklautojai liepos 7 a. 8 val. ryto bus nuvežti i Wasagą.

Kas vyksta savomis priemonėmis, prašomi atvykti i stovyklavietę šeštadienį, liepos 2 d., tarp 10 ir 12 val. ryto. Jultieji savo automobilias pavėžėti jaunimą ar bagažą, maloniai prašomi paskambinti T. Rafaeliui telef. LE 3-0521.

Jūsų turimos patefono plokštės

KYLA EUROPOS JUNGTI NĖS VALSTYBĖS

AR REIKIA STEIGTI NAUJĄ LIETUVOS LAISVINIMO TARYBĄ?

Atkelta iš 3-čio psl.

birželio 6—7 dd. įvyko Fed. Vokietijoje, Miunchene. Dalyvavo 700 atstovų iš 15 kraštų, o su stebėtojais iš įvairių Europos laisvųjų kraštų ir egzilyje gyvenančių buvo per 1,000 dalyvių. Kongrese dalyvavo visi eilė plačiai žinomų valstybių politikų, visuomenininkų, mokslininkų, jų tarpe buv. Vokietijos užs. reik. min. H. von Brentano, Europos ūkinės bendruomenės pirm. Hallsteno, buvęs Ispanijos pasiuntinys, filosofas ir rašytojas de Madariaga ir kt. Posėdžiams vadovavo Maurice Faure. Iš liekvių delegatais buvo dr. P. Karvelis ir J. Kairys. Radio Free Europe atstovavo V. Banauis.

Tai buvo ketvirtasis Europos Sąjūdžio kongresas. Jam pirmoje eilėje rūpėjo apsvaistinti galimybes Europai susijungti politškai. Kelią Europos Tarybai atstauti buvo parengs pirmasis ES kongresas, įvykęs 1948 m. Hagoje. Kongreso dalyviai, kalbėtojai įtikinančiai įrodinėjo reikalą sudaryti Jungtines Europos Valstybes. Reikalavimas išdėstytas rezoliucijoje, kuri laikytina atsišaukimu i Europos gyventojus. Iek memorandum, tiek rezoliucijoje išdėstytas europėjinio judėjimo tikslas, pagrindai, sąlygos ir reikalavimai Europai politškai susivienyti. Rytų ir Vakarų Europos egzily pastangų dėka memorandum paliktas kelias įstoti i Europos Sąg ir jų kraštams, kai tik jie atgaus savo laisvę. Kongrese dar buvo pasisakyta už tai, kad būtina ir toliau bendradarbiauti su JAV-mis ir kad NATO turinti ir toliau likti Europos gynybos svarbiausia grandine. Briuselio mieste bus ir ateityje visų Europos apjungimų žygių centrinė būstinė. E.

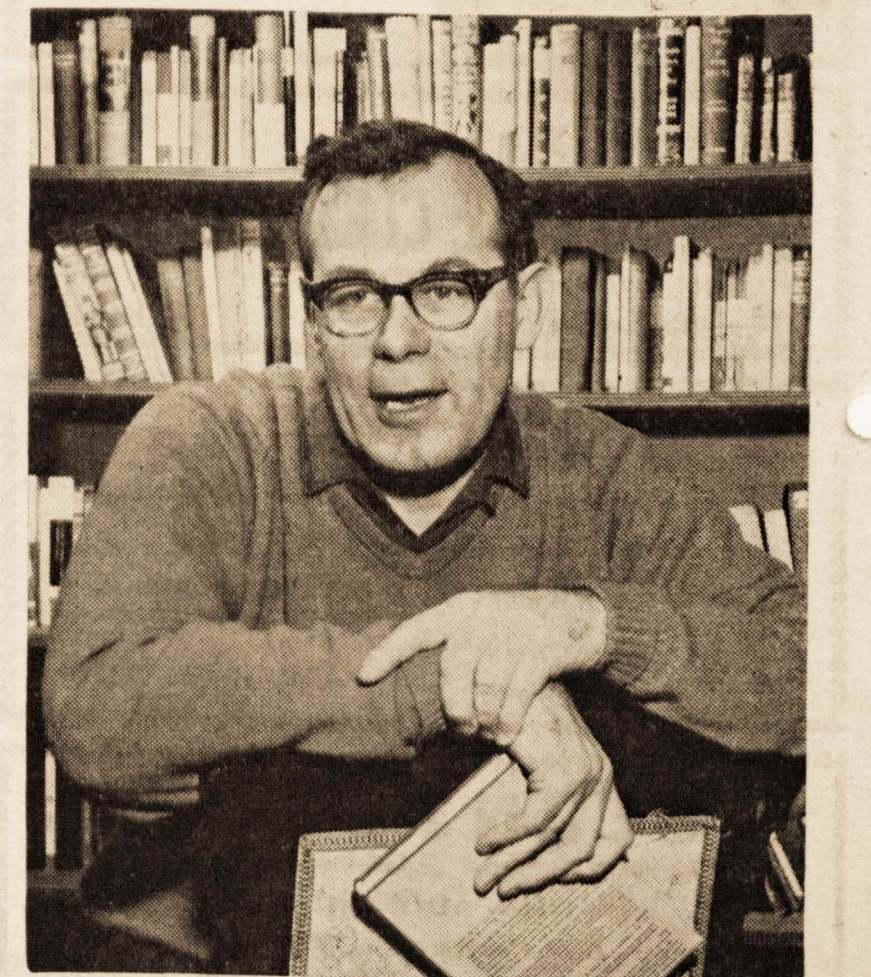
Kelią Europos Tarybai atstauti buvo parengs pirmasis ES kongresas, įvykęs 1948 m. Hagoje. Kongreso dalyviai, kalbėtojai įtikinančiai įrodinėjo reikalą sudaryti Jungtines Europos Valstybes. Reikalavimas išdėstytas rezoliucijoje, kuri laikytina atsišaukimu i Europos gyventojus. Iek memorandum, tiek rezoliucijoje išdėstytas europėjinio judėjimo tikslas, pagrindai, sąlygos ir reikalavimai Europai politškai susivienyti. Rytų ir Vakarų Europos egzily pastangų dėka memorandum paliktas kelias įstoti i Europos Sąg ir jų kraštams, kai tik jie atgaus savo laisvę. Kongrese dar buvo pasisakyta už tai, kad būtina ir toliau bendradarbiauti su JAV-mis ir kad NATO turinti ir toliau likti Europos gynybos svarbiausia grandine. Briuselio mieste bus ir ateityje visų Europos apjungimų žygių centrinė būstinė. E.

Statys mokyklas

Argentinios pramonininkai pasiūlė paramą valdžiai mokyklų statyme. Jau yra sudaryta komisija, kuri rūpinsis lėšų klausimu. Skaitoma, kad Argentinai trūksta 20.000 mokyklų.

Statys mokyklas

Argentinios pramonininkai pasiūlė paramą valdžiai mokyklų statyme. Jau yra sudaryta komisija, kuri rūpinsis lėšų klausimu. Skaitoma, kad Argentinai trūksta 20.000 mokyklų.

Kanados poetas ir novelistas Ronald Hammeton rausiasi CBC programos archyvuose ir randa vertos medžiagos, kurią panaudoja savo programoje „Worth Repeating“ keivirtadieniais per CBC radio.

HAMILTON

SAUNI GEGUŽINĖ SU ŠOKIAIS IR KITOMIS PRAŠMATNYBĖMIS

Visi turės džiaugsmą atsian-
kę į rengiamus Tautos Fondo
Hamiltono skyr. v-bos links-
mus šokius - gegužinę, kurie
įvyks „Dominion Day“ proga
ateinantį pirmadienį, liepos 2
d., „Brant Inn“ romantiškoje
„Sky Club“ aikštėje, ant pa-
čio kranto, Burlington'e.

Šokiams gros Benny Ferri
orkestras, veiks turtinga lo-
ja, laimės staliukai, įėjimo do-
vanos, įvairūs bufetas ir tt.
Pradžią 7 val. vakaro. Esat
blogam orui, viskas vyks ten
pat saleje. Pelnas — tėvynės
laisvinimo reikalams.

Maloniai kviečiame visus
Hamiltono, Toronto ir visų ki-
tų vietovių lietuvių gausiai at-
silankyti į parengimą. Ošiant
ežero bangoms, orkestro gar-
sams aidint, mėnuliui šviečiant
ir besivaišinant, yra geriausia
proga su savo artimaisiais ir
pažįstamais geriausioji nuotai-
lį praleisti laiką ir kartu pail-
ginti užbaigiant ilgąjį savaitgį.
Savo atsilankymu kartu pri-
sidėsite lėšų telkimo darbe mi-
nėtam reikalui.

Laukiame visų. Ačiū.

Valdyba.

VAJUS TAUTOS NAMAMS

62-oje savaitėje davė \$800 ir
nuo pradžios paėmė \$68,700.
Naujais nariais įstojo Fel. Kon-
tenis, St. Savickas, o iš Niaga-
ra Falls, Ont. P. Balsas ir iš
St. Catharines St. Kucka —
visi po \$100. P. Budnikienė,
atžymėdama savo dukters Sil-
vijos Martinkutės savarankau-
gynimo pradžią (ji pradėjo
dirbti pas advokatus Ross an-
Robinson stenografiste), įrašė
ją LN nariu su \$100. Senes-
nės išievojios tautiečių S. Ka-
džiulis antrą šimtą atskaite
grynais. Įdomiausia atgaime-
nų padarė X, kuris pripuola-
mai sutiktas birž. 15 d. St. Ba-
šio po nesekmingo visą vakarą
šimtinį įieškojimo, pasirašė
\$200 čekį.

Visiems LN V-bos varau
gražiausias ačiū!

LN V-bos ir Kontr. K-jos
posėdis numatomas ketvirtadi-
nį, liepos 5 d., 7.30 v.v., p.
Naruševičiaus viešbutyje, 5 go-
re St. Jame bus aptariami du
pagrindiniai dienotvarkės pu-
ntai — lėšų telkimo paspai-
tinimas ir galutinio naujų LN
projekto svarstymas. Siame
posėdyje maloniai kviečiami da-
lyvauti ir visi kiti tautiečiai v-
bos nariai ir nenariai, su vie-
na kita sava ar gauta L. Na-
mams šimtinė. Jei lėšų telkimo
nesuaktyvinsime, naujų LN
atybos pradžia gali nusitęsti.

LN V-bos posėdis

birž. 11 d. įvyks pas adv. C.
Gage Komercijos banko di-
džiajame pastate, King ir Ja-
mes. Advokatui reikėjo mōgi-
čių gavimo ir LN šerų kapia-
lo padidinimo iki \$250,000, ka-
nutarė visuotinis narių susirni-
kimas, akivaizdaus v-bos pa-
tvirtinimo. V-ba patvirtino
šiuos punktus vienbalsiai.

V-bos p-kas St. Bakšys pa-
darė trumpą pranešimą, kurio
pagrindinė mintis buvo lėšų tel-
kimas. Iš jo paaiškėjo, kad nuo
praėjusio v-bos bal. 25 d. po
sėdžio buvo gauta pinigais \$
3900. Paskiri v-bos nariai su-
rinko (skliaustuose kas anks-
čiau surinkta: St. Bakšys
(3300) 1700, Alf. Patamsis
(100) 1200, V. Saliklis (200)
300, J. Mikelėnas 300, J. Ro-
mikaitis (600) 200, F. Rimkus
(200) 100 ir A. Kauspedas
100. P-kas prašė visus v-bos
narius įsijungti aktyviai į lėšų
vaidį.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,

morgičių paskolos iki 60% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13.

Tel. JA 7-5575

V-ba, apsvačiusi skautų
vadovybės prašymą atleisti
nuo nuomos mokėjimo už
Delta kino salę, naudotą jų
koncertui geg. 6 d., ji pateiki-
no.

Padėkos dieną, spalio 8, v-
ba nutarė Brant Inn, Lurling-
ton ruošti plataus masto pa-
rengimą. Jo metu LN v-ba pa-
gerbs 10 LN narių, kurie pa-
ziravo LN sklypui pirkti 25,
000 dol. paskolą, kuri jau iš
mokėta. Tai buvo F. Krivins-
kas, Pr. Vizbaras, K. Mikšys,
Ad. Dalangauskas, P. Savic-
kas, J. Sarapnickas, Z. Gasiū-
nas, P. Sakalas, Alf. Patamsis
ir St. Bakšys.

Pasitiekdama kun. Dr. J.
Tadarausko 25 m. kunigystės
jubilėjų, v-ba vieninai nuta-
rė parapijos kleboną pagerbti
ir paskyrė šia proga jain 50
dol. dovaną iš Kult. Fondo.
Pasveikinti ir įteikti dovaną
įgaliotas St. Bakšys, ka tu pra-
ant Gerb. Jubiliatų v-skerio
pos paramos sunkiame Tautos
Namų įsigijimo darbe.

Aukų už LN Metraštį

iki birž. 21 d. gauta 40 dol.
Aukoj: K. Mileris, S. Ka-
džiulis, F. Krivinskas, J. Ago-
maitis, J. Bajoriūnas, J. Baton-
VI. Bartnikas, V. Bilevičius,
Alb. Jonika, P. Kareckas, A.
Kelečius, V. Kežinaitis, E. Ki-
vienė, M. Siukienė, K. Jrbana-
vičius, P. Zobarauskas, A. Jan-
son, Pr. Masilionis, L. Ulbi-
nas, Kareška, A. Jankauskas,
V. Sakas, V. Kalėda, Mačio-
nis, A. Dums, Česna, Norkie-
nas, E. Mškauskas, P. Balsas,
Niagara Falls, V. Čikauskas,
A. Steigvilas, O. Kutienc, J.
Budnikas, Samušis ir St. Sa-
vickas.

Visiems nuosirdus ačiū!
LN v-ba visus LN narius,
kurie gavo Metraštį paštu, ra-
loniai prašo prisijusti po 1 dol.
Sk. St.

HAMILTONO SLA- KUOPOS

rengta išvyka į gamtą, B. Ase-
lskio ūkį birželio 9 d. nebuvo
gausi, bet maloni. Puikus oras
leido pramogauti lauke. Meš-
keriotojai pasigavo puikios zu-
vies, saudymo sporto inėgija.
taikliai šaudė į taikinius. So-
kių entuziastai pašoko pri-
„tape recorder“ muzikos. Lai-
mingieji džiaugėsi loterijoje
laimėtais fantais. Na ir „istroš-
kusiejį“ galėjo atsigavinti šal-
to alaus stiklu, besidaivindami
tolimos ir artimos praeties įs-
pūdziais.

Žodžiu, pasilėję kelatą va-
landų gryname ore, visi grįže-
me stiprius ryt dienos darbui.
Valdyba dėkoja prisidėjusie-
ms savo darbu prie išvykos pa-
ruošimo ir visiems svečiams už
atsilankymą ir sako „iki pasi-
matymo“ sekantį kartą toje pa-
čioje vietoje. Taip pat dėko-
ja ir ūkio savininkui B. Asel-
skui už leidimą pasinaudoti jo
ūkiu ir paslauga.

HAMILTONE PASKUTI- NIOJI SAVAITĖ

buvo vėsi ir lietinga, tačiau te-
mperatūra nė kiek nenukrito
pas įvairių partijų kandidatus
į parlamentą birželio 18 die-
nai.

Jie rengė susirinkimus ir lan-
kė privačius butus, „gulbes
pieno“ žadėdami, jei bus iš-
rinkti į valdžią.

I PLIENO FABRIKO VAD. „STELCO“

apie 8000 narių uniją tik
išrinktas naujas prezidentas
sekančių 2-ųjų metų kadenci-
jai. Mažiausiai dvejus metus

MALONIAI KVIEČIAME VISUS HAMILTONO,
TORONTO IR VISŲ KITŲ VIETOVŲ
LIETUVIUS ATsilANKYTI

į linksmus šokius- -gegužinę!!!

kurie įvyks „Dominion Day“ proga liepos 2 d. pirmadienį
romantiškoje „Sky Club“ aikštėje, ant ežero kranto, Brant
Inn, Burlington'e, Ont.

Šokiams gros BENNY FERRI ORKESTRAS, įvairūs

BUFETAS, turtinga LOTERIJA, laimės staliukai,

ĮEJIMO DOVANOS ir tt. Pradžią 7 val. vakaro.

Tautos Fondo Hamiltono skyr. V-ba.

Išmokėtas LN sklypas

Motto:

„Jeigu audra ištikus versta
stulpą vieną

Is tu, kurie prilauko jūsų namo

sieną,

Namas negrius — iš baimės
jūs neišlakstytik,

Tik vieton ant stulpo tą pačią
dieną

Tuoju kitą statytik“

V. Kudirka....

Birželio 11 d. LN v-bos po
sėdyje reikalų vedėjas Alf.
Patamsis, įteikdamas gautus
Liet. Namams iš Br. Milišiaus
\$1,200, garbingai užbaigė LN
sklypo skolos mokėjimą. Šia
proga, manau, bus įdomi šio
didelio ir esančio Hamiltono
centre sklypo įsigijimo ap-
žvalga.

LN v-ba sklypą nupirko
1961 m. vasario 15 d. už \$40,
000 grynais, vykdydama visuo-
tinio akcininkų susirinkimo nu-
tarimą. Jis yra Hunter St. E.
ir Ferguson Ave. pietų vaka-
rų kampe. Sklypas turi per
47,000 kv. pėdų plotą. Luo
laiku LN b-vė turėjo grynų \$
15,000 ir \$25,000 pasiskolno
iš Komercijos banko, Delta
skyrė, kurio direktorumi
yra P. Gibson, iš šešto meti-
nio nuosimčio, skaitanti palū-
kanas dienos tikslumu nuo sko-
los balanso. Paskola buvo pa-
sirašyta 3 metais su atvrais
mokėjimais. Ją pažiravo 10 di-
džiųjų LN entuziastų, kiekvie-
nas pasiėmęs asmenišką atsa-
komybę \$2,500. Tai buvo LN
nariai F. Krivinskas ir Pr.
Vizbaras ir LN v-bos nariai
K. Mikšys, Ad. Dalangaus-
kas, P. Savickas, J. Sarapnic-
kas, Z. Gasiūnas, P. Sakalas,
Alf. Patamsis ir St. Bakšys.
Jiems priklauso mūsų visų di-
džiausia pagarba ir padėka,
nes mes puikiai žinome, kaip

jai vadovaus žmogus nuo kai-
riojo sparno. Dešiniąjain spa-
nui suskilus į dvi dalis, laime-
jo trečiasis. Taip kaip visada,
kur du pešasi, trečiasis laimi.
Rinkimuose dalyvavo kaip nie-
kad anksčiau, labai didelis na-
rių skaičius — per 5000. Lie-
tuviai tuo nepasizymėjo. Z. P.

DEL SKAUTŲ IŠVYKOS

Liepos 1-sios dienos ilgą
savaitgalį numatoma skautų
išvyka neįvyks. Priežastis:
jaunimo kongresas arimoje
apylinkėje. Tuo nenorima iš-
blaškyti jaunimą ir trukdyti
taut., bei kultūrinį darbą. Ga-
limas dalykas, kad išvyka bus
surengta tinkamesne proga.
V. P.

Nukelta į 2-rą psl.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir
nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, sutei-
kia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padairas ir patenkina
dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems,
vaikams ir jaunimui.

St. Kairys. LIETUVA BUDO. Apie tautinį sąmonėjimą. \$5.50

K. Bielinis. DIENOJANT. Apie spaudos draudimo laikus. \$6.00

K. Bielinis. PENKTIEJI METAI. Apie 1905 metų

revoliuciją. \$6.00

H. Tautvaišienė. TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO

TUNDROJE. Sibiro tremtinės atsiminimai. \$1.25

Vaižgantas. PRAGIEDRULIAI. \$2.00

P. Jurkus. SMILGAIČIŲ AKVARELĖ. \$1.00

S. Gira. BUENOS AIRES. \$2.00

J. Švaistas. GYVENIMO MAGIJA. \$1.50

J. Švaistas. JO SUZADĖTINĖ. Romanas. \$3.00

J. Švaistas. KNYGNEŠIŲ PĖDSAKAIS. Romanas. \$1.50

Plokštelės. MILŽINO PAUKSMĖJĖ,

3 ilgo grojimo, 3 valandoms su puikiu albumu. \$15.00

Plokštelė, ŽIRGINĖLIAI, ilgo grojimo \$5.00

B. Brazdžionis. VIDUDienio SODAI. \$4.00

Rapalos Skiptis. NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

STATANT. Atsiminimai. \$5.00

A. Tulys. TŪŽŲ KLUBAS. Novelės. \$3.00

Topografinis ŽEMĖLAPIS, 125 lapai.

Sužymėti kaimai ir vienkiamiai. \$25.00

Liet. liaud. menas. MEDŽIO DIRBINIAI \$6.00

A. Baranauskas. KALVOS IR LANKOS. \$1.50

V. Pietaris. ALGIMANTAS. I ir II tomai. \$3.00

Prof. J. ERETAS. STASYS ŠALKAUSKIS. \$5.00

Fr. Naujokaitis. UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS. \$5.00

Jonas Mačys - Kėkštas. POEZIJA. \$2.00

Alb. Baranauskas. SNIEGO PLATUMOS. \$1.30

Šventoji istorija. SENASIS ĮSTATYMAS. \$1.00

F. E. Sillanpaa. SILIJA. Romanas. \$3.00

Selected Lithuanian. SHORT STORIES. \$5.00

V. Ramonas. MIGLOTAS RYTAS. \$2.00

Felix Timmerman. KAIMIETIŠKOJI PSALMĖ. \$1.00

J. Savickas. ŽEMĖ DEGA. I ir II t. po \$2.50

A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS. \$1.50

Dr. A. Šešplaukis. PRATIMINĖ LIET. KALBOS

GRAMATIKA \$4.00

A. Merkelis TUMAS VAIŽGANTAS \$6.00

Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKES \$1.50

8-tos Lietuvos dienos METRAŠTIS \$1.00

N. Mazalaitė. PJŪTIES METAS. Romanas. \$3.00

Kazys Jakubėnas. ŪŽIA MELSVAS ŠILAS \$4.00

J. Savickas. ŠVENTOJI LIETUVA. Romanas. \$3.00

I. Joergo. TAIKA ATEINA Į SLĖNĮ. Romanas. \$1.00

Grimų PASAKOS. Iliustruota. \$3.00

St. Būdavas. RŪSTI SIENA. Apyaksa. \$1.40

A. Giedrius. PASAKĖČIOS. \$2.00

J. Ignatonis. IR NEVESK Į PAGUNDĄ. Romanas. \$3.00

J. Gandrimas. IŠ LIETUVOS MUZIKINĖS

KŪRYBOS ISTORIJOS. \$3.00

A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA,

ilustruota \$2.50

Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS

ŠLEIVYS. Jų nutikimai Lietuvos kaime. Kova su

gaidžiu. \$2.00

Bronys Raila. TAMSIAUSIA PRIEŠ AUSRĄ \$5.00

Mykolas Slezevičius. KELIŲ AUTORIŲ

ATSIMINIMAI \$5.00

Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas \$1.75

A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI \$2.00

Levinas - Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMI-

NIMAI \$3.00

Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS \$3.50

Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.

Žurnalas LIETUVA \$0.50

P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS. \$2.00

S. Miglinas. PAVERGTOJI LIETUVA \$1.50

S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS

DOKUMENTUOSE. \$1.50

„STUDENTŲ VARPAS“ \$0.50

J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEZODŽIAI, POSAKIAI \$3.50

„VARPAS“ (dvigubas) \$2.00

Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS. \$3.00

E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE \$0.50

Paulius Jatulis. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ \$1.50

V. Čizūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE \$1.50

B. Pūkelevičiūtė. METUGĖS. \$1.00

B. Stundžia. BURIJIMAS IR JORININKYSTĖ \$2.00

K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanas \$2.—

J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONELES, RŪTA,

RUGIAGĖLĖS \$1.50

Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI ir MINTYS \$1.50

P. Orintaitė, MARTI IŠ Miesto \$0.75

V. Tamulaitis, SUGRĮŽIMAS \$1.10

Vytėnis, RAUDONOJI ZVAIGŽDĖ, žodynėlis \$0.75

Prof. Roemeris, LIETUVOS SOVIETIZACIJA \$0.25

Dr. J. Balys. LIETUVIŠKOS PASAKOS. \$2.50

B. Sruoga. DIEVŲ MISKAS. \$5.00

J. Gliuda. ŠIKŠNOSPARNIŲ SOSTAS. \$2.50

Ig. Šeinius. KUPRELIS \$3.00

Ig. Šeinius. Vyskupas ir velnias. \$3.00

A. Baronas. LAIPTAI IR BEDUGNĖS. \$3.00

J. Vadiš. OKULTINIAI PATYRIMAI. \$2.00

L. Dovydenas. BROLIAI DOMEIKOS. \$3.00

B. Daubaras. NERAMU BUVO L. ALĖJOJ. \$2.00

A. Baranauskas. KLONIAI IR KALVOS. \$2.00

J. Jankus. PIRMASIS RŪPESTIS. \$2.00

J. Eretas. ST. ŠALKAUSKIS. \$5.00

N. Mazalaitė. PJŪTIES METAS. \$3.00

A. Koestler. NULIS IR BEGALYBĖ. \$2.00

P. Jurkus. SMILGAIČIŲ AKVARELĖS. \$5.00

J. Švaistas. TRYS ZODŽIAI. \$2.00

B. Sruoga. KAS BUS, KAS NEBUS. \$2

MONTREAL

„LITO“ REIKALAI

„Lito“ apyvarta tebera laimėjusi, paskolų pareikala vėlavimas didelis. Malonu konstatuoti, kad daugelis paskolas užsisako prieš pusę metų ir daugiau. Tada labai palengvina banko reikalų planavimą ir geresnį narių aptarnavimą pasiskolomis.

Mokyklinio jaunimo verba vėlavimas į „Lito“ narius yra bendras mūsų visų — tėvų, mokytojų ir „Lito“ tarnautojų reikalas. Jau yra daug šeimų, kurių visi — suaugę ir vaikai — turi atidaryti savo sąskaitas. Taupomosios sąskaitos atidarymas ir reguliarus taupymas turi didelės auklėjamosios reikšmės mūsų jauniems. Kurie jau turi savo taupomąsias sąskaitas atidaryti Caisse Populaire per mokyklas, patartina jas perkelti į „Lito“, kadangi jie čia turės lietuvišką aplinką ir gaus didesnes palūkanas už savo santaupas. Perkėlimas santaupų labai lengvas — užtenka atnešti turimą kitame banke santaupų knygutę, o jau visa kita atliks pats „Lito“.

„Financial Post“ skelbia, kad 1950-61 m. laikotarpyje santaupų srityje Kanados kreditų unijos augo sparčiau, kaip bankai. Esą, per tą laiką santaupos kredito unijose padidėjo 284%, Trust and Loan kompanijose 184%, Chartered Banks 82% ir Savings Banks 42%.

Norintieji didesnių paskolų, ypač nekilnojamojo turto (morgage), prašomi paduoti pareiškimus bent 2—3 mėnesius iš anksto. Priešingu atveju nevisada „Litas“ gali tokius paskolų pareiškimus patenkinti.

N. PR. SESELIŲ RĖMĖJŲ

būrelio nauja valdyba pasiūlytų pareigoms: A. Ališauskas — pirm., M. Vapšienė — vicepirm., M. Jonienė — išd., Pocauskas sekretorius, Buzienė v-bos narė.

Rėmėjai nario mokesčių gali sumokėti bet kuriam valdybės nariui.

NPSRB Valdyba.

MIRĖ LIETUVIAI

Ona Bajoriūnaitė - Jotkuvienė birželio 17 d. mirė Victoria ligoninėje; palaidota per AV bažnyčią iš Halpin koplyčios.

Jurgis Motiejūnas birželio 20 d. mirė Lachinėje, 61 metų, palaidotas per Our Lord Church.

Malvina Jukonytė - Tamašauskienė, 62 m., mirė birželio 19 d. ir palaidota iš Benoit koplyčios.

Dr. J. SEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2—4; 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051.

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

YRA SERGANČIŲ

Susirgo DLK Vytauto klubo prezidentas L. Džiaugys. Jonas Šulmistras paguldytas į General Ligoninę, kur jam padaryta operacija.

JAUNIMO KONCERTAS

Šeštadienį buvo sėkmingas, atsilankė mokinių tėvai ir tautiečiai turį jaunimo ir besidomį savo vakų moderniškesniu audiniu, kai dabar muzika gūdimama kiekviename žingsnyje. Plačiau apie koncertą sek.

Tėvų vardu Petras Vapšas ir Ponia Bulotienė, dėkodami mokytojui už darbą, įteikė gėlių. Daugelis mokinių taip pat gavo gėlių ir dovanų, o solistė A. Paškevičienė gavo ypač daug gėlių ir dovanų.

ATOSTOGOS PAČIAME

JKARSTYJE

KLB Kr. v-bos pirm. St. Kęsgaila su Ponia išvyko atostogų į šiaurę. Pp. Girmalai išvyksta atostogų šį ketvirtadienį į JAV, kur žada aplankyti daug vietovių. Lito ved. pac. Pr. Rudinskas taip pat atostogauja.

Iš New Yorko atostogų: Laurynijus kalnus atvykęs yra p. Levickas, kuris vasaros p. Gaurių vasarvietėje prie St. Donat.

Kiti tautiečiai ruošiasi dar atostogauti.

DLK VYTAUTO KLUBO

ZINIOS

Pašalpinės draugijos narių susirinkimas šaukiamas šį penktadienį, birželio 1 d., 8 val. vakaro. Nuo šiol visą vasaros laiką Pašalpinės susirinkimai bus kiekvieną pirmąjį mėnesio penktadienį 8 val. vakaro.

Klubo pašalpinė dr. ja vykdo narių vajų ir priima naujus narius be įstojamų mokesčių. Pagal klubo statutą tik išbuvus pusę metų pašalpinės draugijos nariu, išgiję teisę pirkti šėrus. Dividendus už nupirktus šėrus klubas moka tik už sekančius prekybinius metus.

• Tuokiasi: Vincas Piečaitis su Silvija Pakulyte; Juozas Kazanevičius su Margarita Mancuso.

Dr. V. GIRIUNIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemont Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.,

168 Notre Dame East,

Suite 206

Tel.: UN 6-2065

Tel.: 671-7494, 7—9 v. v.

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.,

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6-1570

MODERNUS KOMPOZITORIUS

Tėvas Provincijolas, Bruno Markaitis, SJ, lankydamas Montrealyje Aušros Vartų parapiją, AV Klebono Tevo J. Borevičiaus, SJ, lydimas apilankė ir NL redakciją. Pasidalyta daugeliu svarbių ir įdomių minčių, paliečiant ir lietuviškų jų kolonijų veiklą, nes Tėvui Provincijolui, vizituojant SJ parapijas, tenka apvažinėti visus kontinentus, kur tikta yra žymesnės lietuvių kolonijos.

Jėzuitų lietuvių Provincijolas Kompozitorius Tėvas Br. Markaitis SJ, šeštadienį atsilankė op. sol. E. Kardėlienės mokinių koncerte ir gyvai domėjosi muzikiniu jaunimo prieaugliu, kurio darbą ir atsiekimus gražiai vertino. Pirmadienį Tėvas B. Markaitis išvyko į Čikagą.

DAUG BAIGUSIŲJŲ AUGSTESNĖJŲ MOKSLŲ

Angliškas High School šiemet baigė gražus būrys lietuvių: G. Girdauskas, R. Gričius, R. Navikėnas, N. Gudžiūnaitė, R. Lietuvninkas, I. E. Jolėnas, L. Kiniauskaitė, K. Ambrozaitis, L. Rudinskas, D. Sibitaitė, A. Barauskas, J. Maskoliūnas, R. Barauskaitė, K. Kalpokaitė, J. Laurinaitytė, D. Gelėžnaitė, L. Kauspėdaitė, K. Kuncevičius, A. Sibitis, A. Lukoševičiūtė, R. Janušaitis, G. Graboša.

Iš lietuvių augščiausiais pažymiais baigė L. Radnaskaitė (90.1) ir gavo garbės pažymėjimą, ir, be jos, garbės pažymėjimus dar gavo: K. Ambrozaitis ir R. Lietuvninkas.

Be to, labai galimas dalykas, kad ir šie baigusieji yra lietuviai: P. Smeton, M. Altimas, S. Valent, J. Solinas, bet gali būti, kad kažkurie jų yra latviai.

Sveikiname visus baigusius ir linkime, kas tikta galės, tęsti mokslus augstosiose mokylose, kurioms High School jaunimą ir paruošia.

Kas iš baigusiujų šiemet augstąsias mokyklas, kolegijas ir High School atsiųs redakcijai atvaizdų, mielai redakcija juos idės laikraštui.

DEVAINIS AKSTINAS

išlaikė konkursinius egzaminus į Loyolas High School ir gaus stipendiją. Iš 60 laikusių išlaikė tik 2. Be Akstino, kuriam dabar 14 metų, išlaikė dar vienas prancūzas. D. Akstinas yra baigęs šeštadieninę lietuvių mokyklą. Jis mano lankyti Aukšt. Lituanistikos kursą.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501
Park Extension 12 butų po 4 atskirus kambarius, 100' pločio, statyta 1947 metais, nuomininkai apsišildė. Pajamų \$9,000. Kaina \$65,000.

Geros pajamos.

Pastatai — Žemė

Draudimas — Paskolos

Sąskaitos „Lite“ Nr. 752.

P. Adamonis, RA 2-2472.

Arch Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957.

2415 Park Row East, N. D. G.

Sklypai, namai, prekyba ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Tėv. Bruno Markaitis SJ, lietuvių jėzuitų provincijolas, žinomas muzikas - kompozitorius, yra atvykęs Montrealyje susipažinti su Aušros Vartų parapijos gyvenimu bei veikla.

Aukos praėitą sekmadienį bažnyčioje \$265.34.

Parapijos choras baigia savo gražaus darbo metus, ir pradeda vasaros atostogas. Mūsų chorui ir jojo vadovui esame dėkingi už visas taip nuo širdies patangas ir linkime gražaus poilsio.

Vasaros, liepos ir rugpjūčio mėnesiais mūsų parapijos raštinė veiks rytais 9—11 val. ir vakare 7—9 val. Ypatingai svarbiais reikalais prašome kreiptis bet kuriuo laiku.

• T. S. Kulbis, lydėdamas J. E. Vysk. V. Brizgį palei Ramiojo vandenyno pakraščius, artinasi prie Edmontono, kur birželio 30 ir liepos 1 d. įvyks Kanados vakarų lietuvių sąskrydis. Sveikiname sąskrydį ir linkime jam sėkmės!

AUŠROS VARTŲ

Klebono Tevo Jono Borevičiaus, S. J. 25 metų kunigas tės suaktyvė minėjimas yra rengiamas š. m. rugsėjo mėn. 29 d., 7 val. vakaro Aušros Vartų parapijos salėje. Minėjimas bus uždaras ir prie jo neįleidžiama pakvietimų nebus galima įsigyti. Visi Aušros Vartų parapijos k-to nariai, lietuviškų organizacijų pirmininkai ir spaudos kioskas Aušros Vartų parapijos salėje pakvietimus jau platina.

Kadangi patalpos nėra didelės ir daugelio žmonių negalės sutalpinti, lietuvišką visuo menė kviečiama įsigyti kvietimus iš anksto. Kad nebūtų be vietos ir nedalyvautų garbingose suaktyvėse.

Rengėjų adresas: B. Staškevičius, 658—2nd Ave., Verdun 19. P. Q., telefon.: PO 9-1557.

DVEJOS VESTUVĖS

Šeštadienį įvyko dvejų vestuvės: pp. Milerių ir pp. Zabalių. Vestuvės buvo gražios ir vestuvinės vaišės puikios. Jau navedžiams linkime šviesaus ir laimingo šeimos gyvenimo.

SKAUCIŲ TŲ DĖMĖSIUI

Vasaros stovykla įvyks liepos 21—29 dd. Mokeskis 13 dol. už stovyklavimo laiką. Dviem asmenims iš tos pačios šeimos daroma nuolaida. Ne turtingieji nuo mokesčio bus atleisti. Registruotis pas savo vienetų vadovus ir pas J. Ramanauską, telef. PO 9-0413.

— Amerika kas du mėnesiai leis naują kosmonautą ir vis didins apskridimų aplink Žemę skaičių. 1963 m. vasario mėn. JAV kosmonautas iš bus kelionėje 27 valandas ir apskris aplink Žemę 18 kartų. (Artimiausios kosmonautos nusileis į Ramųjį vandenyną.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

Siuvu, Parduodu, Taisau ir Remodeliuoju.

6396 Bannantyne, Verdun.

Tel.: dienomis AV 8-2352.

Po 6 val. PO 7-6183.

TORONTO

MIN. PIRM. J. DIEFENBAKER PAS PABALTIEČIUS

Liūdnųjų birželio įvykių minėjime šiais metais birž. 14 d. pirmą sykį dalyvavo pats min. pirmininkas Diefenbaker, nors tas be abejo turi ryšį su vyksiančiais rinkimais į parlamentą.

Minėjimas vyko Massey Hall salėje, dalyvaujant apie 2000 žmonių, kurių tarpe lietuvių buvo nedaugiau 200, taigi tik 10%. Kitus 90% sudarė latviai ir estai.

Gana ilgą invokaciją padarė latvių kunigas A. Lusis, o po jo įžanginį žodį pasakė Baltų Federacijos vicepirm. J. R. Simonavičius. Moterų Pabaltiečių vardu sveikino jų pirm. A. Kopmanis. Toliau kalbėjo Pabaltiečių konsulai: estų p. Markus, lietuvių J. Žmuidzinis ir latvių — vieton gen. konsulo Bryson — jų B-nės pirm. Niedra.

Sveikinimo kalbų protarpuose kiekviena tautybė parodė savo meninius sugebėjimus: latvių solistė I. Ditricks on padainavo vieną latvišką dainą ir kt., lietuvių vyrų kvartetas, akomp. Gailevičius, padainavo keturias lengvo turinio daineles (šioje vietoje ne tinkamas), o gale, jau įlyvaujant min. pirm., pasirodė impozantiškas estų vyrų choras iš 50 asmenų.

Po pertraukos, svitos lydimas atvyko min. pirm. Diefenbaker su ponia, kuriems sukelto ofacijos, publikai sustojus. Su min. pirm. atvyko A. Maloney, Kutchenpa, burn. Phillips su žmona, J. Bassett ir k.

Svečiams susėdus, sveikinimo kalbą pasakė Baltų Federacijos pirm. V. Upeslė. Min. pirm. gražiai pristatė publikai „The Telegram“ dienraščio leidėją J. Bassett.

Ministerio pirm. kalba tęsėsi apie pusę val. Jis kalbėjo energingai. Pirminė savo susidūrimą su Chrusčiovu Jungtinėse tautosose dėl Pabaltijo valsčių okupacijos, pranešė, kad gražio Sovietų ambasada neatsakytą Chrusčiovo memorandumą dėl branduolinių ginklų uždraudimo ir pareiškė, kad Kanada nepripažįsta sovietų Pabaltijoje okupacijos. Ypatin gaus ovacijas sukėlė publika, kai min. pirm. pareiškė, kad Kanados vyriausybė oficialiai pripažins Lietuvos, Latvijos ir Estijos konsulas Kanadoje.

Po min. pirm. kalbos į sceną išėjo estų vyrų choras. Visi choristai ir dirigantai apsirėnę frakais, kas sudarė nepaprastą išpūdį. Choriui dirigavo R. Toi, pianu pritarė P. Lucig. Ne tiek tos dainos, kiek jų organizacija ir pompa svečius stebino.

LANKYDAMIESI ROMOJE, Italijoje, apsiostokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose: „Villa Lituania“ Piazza Asti 25 (Visa Casamonferrato 33. Tel.: 74.90.33; 78.00.14. Roma 6 Italia. Rasite jaukią aplinką, gerą maistą ir neperdėtą kainą.

Pageidaujama, kad dėl apsiostojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

Kolegijos Vadovybė. Patikslinama

Pp. Yknelių sidabrinėse su kaktuvėse lankėsi iš Amerikos p. Lazauninkienė, ne Lazaucienė.

P. Gričiūtė dalyvavo diama vojime, ne krikšto motina.

TAISAU IR DAŽAU

LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sužinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriai

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

Ant galo, tautiniais rūbais apsirengusios mergaitės kiekvienos tautybės atskirai, t. e. skaitė savo kalba vienodą turinio tekstą, ir buvo sugiedoti tautiniai himnai. Estų ir latvių himnai garsiai skambėjo, bet lietuvių himno beveik nesigirdėjo, išskyrus Gailevičiaus skambinimą pianinu. Per viso kius pagerbimus, išleistuves ir kiam ilgiausių metų „net nos plyšta“, bet kai reikia čia savo himną giedoti, tai neturi me balso arba nėra kam.

Taip pat mūsų kvartetas persilpnai pasirodė. Balsų sąskambis buvo neblogas, bet parinktos tokios daineles, kad dainininkai eturėjo progos nei prasižioti — jie tik nūniavo. Bent viena galejo būti skambesnė daina. Dendrai, šie kvartetas tinka kur nors Liet. Na muose ar parapijos salėje, bet ne Massey Hall salėje ir ne to kiai publikai.

Viena, kas iš lietuvių puosčiausia išėjo, tai gražio ir tuvaitės (J. Dailydaitės) pasirodymas ir jos skaitymas ties to prieš Lietuvos himną. Pro gramą vedė jau igudusi ir švaria anglų kalba p. Šernaite - Mekljaku, bet ir ji buvo praleidusi Niedros ir Maloney pavaras.

Ir šiame minėjime mes vis tik nešvengėme neparodę savo organizacinio silpnumo ir nesugebėjimo, o to buvo lengva išvengti, jei mūsų atstovas ir dirigentas būtų bent kiek pasirūpinę. Kor.

TEVO AUGUSTINO SIMANAVIČIAUS

pranciškono primicijos įvyko Pris. par. bažnyčioje. Aista von kun. T. Tarcizius, dijkono nas T. Kornelijus, subdijakono nas T. Rafaelis. Primicijų pamokslą sakė svečias iš Maspeto, N. Y., visuomenės veikėjas prel. J. Balkūnas. Vakarie ne buvo Pr. par. salėje. Vakarienei vadovavo par. k-to pirmininkas dr. S. Čepas. Meninę programą išpildė par. choras, vadovaujamas kun. B. Jurkšo.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Vaikų choro bendra repeticija šį penktadienį, 6.30 vv. Visų choristų dalyvavimas būtinas, nes tuoj kelionė į Vaikų Kongresą.

Vaikų Kongresas Niagara Falls įvyks šį šeštadienį. Vaikučių pervežimui parapija užsakė 1 autobusą. Vaikai, vyksą autobusais, jau 9 val. ryto punktualiai turi būti prie Prisikėlimo bažnyčios.

Mišios parapijos salėje 30 val. nuo liepos mėn. 8 d. per vasaros sezoną nutraukiamos.

Prašymas bankelio čarteriui gauti Ontario provincijos valdžiai jau pasiūstas.

KANADA PO FEDERALIO NIO PARLAMENTO RINKIMŲ...

Atkelta iš 1-mo psl.

jau nuo dabar.

Reikia pažymėti, kad šiuose rinkimuose į federalinį parlamentą išrinkti du ienka. Montrealyje, Jacques Cartier - Lasalle Rojmund Rock ir Dr. Haidasz, nugalėjęs Arthurą Maloney.

DEMESIO!

Spėju ateiti iš kortų ir rankų. Kalbu ir kitomis Europos kalbomis. Kreiptis nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakare.

Mrs. Blake.

3487 Notre Dame W., Mtl. Telef. WE 5-0079.